

УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД ДОВЕРИЕ

Доклад за Дейността
Финансови Отчети
за годината, приключваща на
31 декември 2015
с независим одиторски доклад

СЪДЪРЖАНИЕ

СТРАНИЦА

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР	3
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА	5
ГОДИШНИ ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ:	
ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД	13
ОТЧЕТ ЗА ИЗМЕНЕНИЕТО НА НЕТНИТЕ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА	14
ОТЧЕТ ЗА НЕТНИТЕ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА	15
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ	16
БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ	17

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

1. Организация, дейност и резултати на Универсален пенсионен фонд Доверие

1.1. Организация

Универсален пенсионен фонд Доверие (Фондът, УПФ Доверие, УПФ) е регистриран на 13 февруари 2001 година с решение No 610/2001 на Софийски Градски Съд.

Фондът е отделно юридическо лице, което се управлява от Пенсионно-осигурителна компания Доверие АД (ПОК Доверие, Дружеството) и се представлява заедно от двама изпълнителни директори, или заедно от един изпълнителен директор и председателя на Управителния съвет на Дружеството.

Общото събрание на акционерите на ПОК Доверие от 24 юни 2002 година взе решение за вливане на Българско пенсионноосигурително дружество и управляваните от него фондове в Пенсионно осигурителна-компания Доверие и съответните управлявани от нея пенсионни фондове. След осъществяване на необходимите процедури на 28 май 2003 година Българско пенсионно осигурително дружество – Универсален пенсионен фонд се вля в Универсален пенсионен фонд Доверие.

Първите осигурителни вноски във Фонда се получават на 1 април 2002 година и се отнасят за 2002 г., тъй като вноските за универсален пенсионен фонд съгласно КСО стартират от 1 януари 2002 година.

1.2 Доходност

Показател	01.01.2011	01.01.2012	01.01.2013	01.01.2014	01.01.2015	Средно-геометрична номинална доходност 2011 – 2015
	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	
Номинална доходност	1.11%	6.35%	4.02%	6.84%	1.48%	3.93%
Стандартно отклонение	2.35%	0.99%	1.69%	2.48%	4.48%	-
Коефициент на Шарп	0.10	6.18	2.32	2.72	0.35	-

*При изготвяне на таблицата са използвани данни за стойностите на един дял на Универсален пенсионен фонд Доверие, публикувани от Комисията за финансов надзор.

*Стандартното отклонение е статистическа мярка за разсейването на една величина около нейната средна аритметична или очаквана стойност.

*Коефициентът на Шарп е показател, който съпоставя постигнатата доходност от управлението на инвестиционен портфейл и поетия риск за постигане на тази доходност. Стойността за коефициента на Шарп се оповестява само в случай, че постигнатата номинална доходност за периода е по-висока от безрисковата доходност за съответната година.

*Посочените резултати нямат по необходимост връзка с бъдещи резултати. Постигането на положителна доходност, получаването на пълния размер на внесените средства и увеличаването на стойността на дяловете не е гарантирано.

1.3. Осигурени лица

Осигурени лица са всички лица, които са регистрирани участници във фонда и имат постъпила поне една вноска.

Към 31.12.2015 г. броят на осигурените лица в УПФ Доверие е 969,575, което представлява 27.67% (по предварителни данни) от всички осигурени в универсалните пенсионни фондове в България.

Броят на осигурените лица е нараснал с 0.02% спрямо отчетените към 31.12.2014 г. 969,347 лица.

1.3.1. Новоосигурени лица

Новоосигурени лица са регистрираните участници на фонда, за които през съответната година постъпва първа вноска.

През 2015 г. новоосигурени са 47,206 лица, с 34.89% повече от 2014 г. (34,997).

От новоосигурените през годината 37,340 лица са прехвърлени от други фондове, 4,389 лица - с първоначален избор и 5,477 - служебно разпределени лица, за които е постъпила поне една вноска от Национална агенция за приходите (НАП).

1.3.2. Първоначален избор

През 2015 г. бе извършена промяна на нормативната уредба, регламентираща реда и начина за първоначален избор на универсален пенсионен фонд и въвежда правото на „свободен“ избор на осигуряване. В резултат на това от 01.01.2015 г. всички лица, родени след 31.12.1959 г. и започващи трудова дейност, имаха право да изберат допълнителен фонд в 12 месечен срок от възникване на правоотношението. Изменението предвиждаше лицата, които не изберат фонд, да се осигуряват изцяло във фонд „Пенсии“ на ДОО, без възможност да променят това впоследствие.

От 15.08.2015 г. бе възстановен реда и начина за избор, действащ до 01.01.2015 г., а именно – първоначалния избор на родените след 31.12.1959 г. да се осъществява в тримесечен срок от възникване на правоотношението. В случай, че лицата не изберат универсален пенсионен фонд, или изберат повече от едни фонд, се разпределят служебно в някой от регистрираните фондове.

Заявленията за участие в универсален фонд и при двата регламента се потвърждават от Национална агенция за приходите (НАП) по ред и начин, определен в Наредба №33 от 19.09.2006 г. на Комисията за финансов надзор.

През 2015 г. заявленията за първоначален избор на 3,042 лица бяха приети от НАП и включени като регистрирани участници в УПФ Доверие.

1.3.3. Служебно разпределени лица

Подлежащи на служебно разпределение са лицата, които не са упражнили правото си на избор или са направили това повече от един път. Служебното разпределение се извършва по ред и начин, определен в Инструкция №1 от 21.06.2006 г. на Комисията за финансов надзор и Управителния съвет на Национална агенция за приходите.

Измененията в нормативната уредба от началото на 2015 г., регламентиращи промяна на реда и начина за избор на универсален пенсионен фонд, предвиждаше отпадане на служебното разпределение на неизбралите лица в регистриран универсален фонд. След отмяната на тези изменения, бе възстановен и регламента за разпределение на лицата в регистриран универсален фонд.

Лицата, които от 01.01.2015 г. до 14.08.2015 г. не бяха избрали универсален пенсионен фонд, бяха разпределени служебно в регистрираните пенсионни фондове.

През 2015 г. бяха извършени общо четири служебни разпределения в девет фонда на 54,521 лица, или 46.19% повече от разпределенията през 2014 г. (37,295 лица).

Служебно разпределени в УПФ Доверие през 2015 г. са 5,806 лица, което представлява 10.65% от всички подлежащи на разпределение лица. За 94.33% от тези разпределени лица постъпиха осигурителни вноски през 2015 г.

1.3.4. Прехвърлени лица

Прехвърлени лица са всички лица, които са променили своето участие в рамките на календарната година.

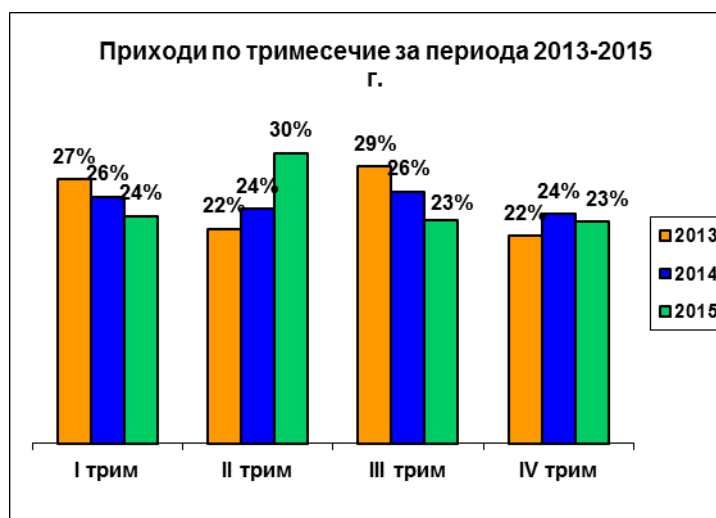
През 2015 г. от други универсални фондове бяха прехвърлени 37,340 лица, като нарастването спрямо резултатите за 2014 г. (27,396 лица) е с 36.3%.

1.4. Приходи

През 2015 г. в УПФ Доверие постъпиха средства за 825,887 лица, което представлява 85.18% от осигурените лица във Фонда. В сравнение с 2014 г. (837,809), лицата с постъпили средства са намалели с 1.42%.

Общият размер на постъпилите средства във Фонда през 2015 г. е 324,335,057 лв., което е със 17.54% повече от 2014 г. (275,940,884 лв.). 83.24% от общо постъпилите средства са преведени от НАП осигурителни вноски и лихви, а 16.76% - прехвърлени от други универсални фондове.

Постъпленията по тримесечия за последния тригодишен период са представени в следващата графика:

От общо преведените от НАП средства през 2015 г., почти 77.69% представляват вноски за текущата година, а 22.31% - за минали години.

Средно годишно на едно осигурено лице през 2015 г. са постъпили 392.71 лв., като този показател е нараснал с 19.23% в сравнение с 2014 г. (329.36 лв.).

Средно месечна осигурителна вноска, постъпила от НАП за 2015 г., е 37.71 лв. и е нараснала с 6.20% в сравнение с 2014 г. (35.51 лв.).

Средно прехвърлена сума на едно лице в УПФ Доверие през 2015 г. е 1,455.73 лв., което представлява нарастване с 20.59% в сравнение с 2014 г. (1,207.22 лв.).

1.5. Осигурени лица, напуснали фонда

Осигурени лица, напуснали универсален пенсионен фонд, са лицата, пожелали прехвърляне в друг универсален пенсионен фонд или в случаите на настъпване на осигурително събитие (наследяване).

Осигурени лица, напуснали универсален пенсионен фонд, са лицата:

- пожелали прехвърляне в друг универсален пенсионен фонд;
- напуснали по повод настъпване на осигурително събитие (наследяване);
- избрали да се осигуряват изцяло във фонд „Пенсии“ на Държавното обществено осигуряване (в сила от 15.08.2015 г.);
- прехвърлили натрупаните средства от УПФ във фонд „Пенсии“ на ДОО във връзка с актуализиране на техните пенсии на основание §51, ал.1 от ПЗР на ЗИДКСО (ДВ бр.61/2015, в сила от 15.08.2015 г.).

Прехвърлени в други универсални фондове през 2015 г. са 43,202 лица, или с 33.81 % по-малко от същия показател за 2014 г. (65,266 лица).

През 2015 г. от индивидуалните партии на 1,722 осигурени лица са ползвани наследствени права. В сравнение с 2014 г. (1,519 лица) е налице увеличение с 13.36%.

Към 31.12.2015 г. 497 лица избраха да се осигуряват изцяло във фонд „Пенсии“ на Държавното обществено осигуряване като подадоха заявления за това в Националната агенция за приходите.

Към 31.12.2015 г. 1,557 лица прехвърлиха натрупаните средства във фонд „Пенсии“ на ДОО като подадоха заявления за актуализиране на отпуснатите им пенсии на основание §51, ал.1 от ПЗР на ЗИДКСО.

2. Финансова дейност

2.1. Приходи от лихви

Общо приходите от лихви през 2015 година са в размер на 37,405 хил. лв. спрямо 45,194 хил. лв. за 2014 година.

2.2. Приходи и разходи от операции с финансови активи и инструменти

В резултат на извършените през 2015 година сделки с ценни книжа, държани за търгуване и ежедневната им преценка по тяхната справедлива цена, Фондът е реализирал приходи в размер на 1,296,634 хил. лв. и респективно е извършил 1,339,136 хил. лв. разходи, спрямо 852,660 хил. лв. и 823,582 хил. лв. за 2014 година.

2.3. Операции с чуждестранни валути

Приходите и съответно разходите от операции с чуждестранна валута се формират от притежаваните през годината в портфейла ценни книжа, деноминирани в американски долари съответно политиката на Фонда да управлява валутния риск посредством форуърдни валутни договори.

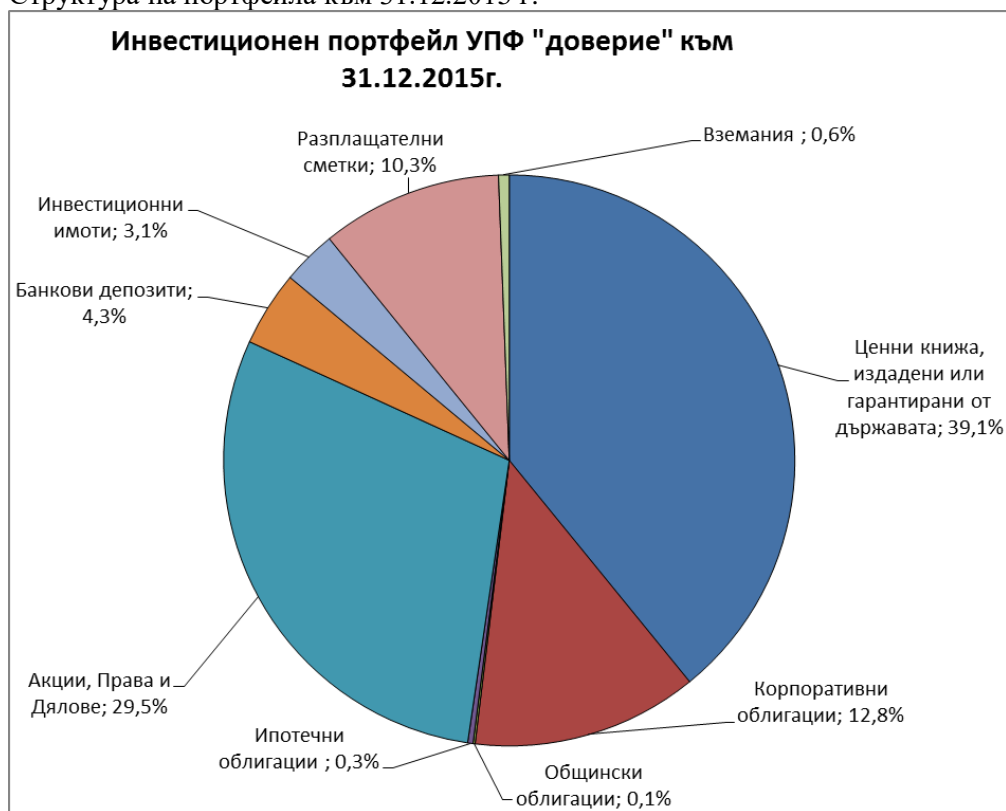
Тези позиции са ценни книжа и парични средства, деноминирани в долари, а именно - чуждестранни корпоративни облигации, акции и КИС с обща пазарна стойност към 31.12.2015 г. в размер на 285,691 хил. лева. В отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица на фонда към 31.12.2015 г., като резултат от валутните форуърдни договори е отразено вземане за 1, 256 хил. лв. задължение в размер на 315 хил. лв.

2.4 Приходи от дивиденди

Приходите от дивиденди през 2015 г. намаляват с 20.68% спрямо ръст от над 60% за 2014 г.

3. Анализ на структурата на портфейла

Структура на портфейла към 31.12.2015 г.

Структура на портфейла към 31.12.2014 г.

3.1. Парични средства

Паричните средства се увеличават спрямо предходната година във връзка с оптимизиране на инвестиционния портфейл. Всички разплащателни сметки на фонда се олихвяват в съответствие с подписан договор за кеш мениджмънт с банката попечител на фонда.

3.2. Вземания

Вземанията, свързани с инвестициите /вземания, дължими за периода, свързани с неполучени лихви, дивиденди и др./ намаляват незначително към края на периода спрямо предходната година.

3.3. Инвестиционни имоти

През 2015 година Фондът достига ефективна реализация на 100% от собствените офис площи, предназначени за отдаване под наем в сградата на ул. Тинтява в град София.

През 2015 година фонда продължава да отдава под наем собствения ваканционен комплекс в гр. Несебър. Подписаният договор за период от общо седем години.

Приключва изграждането на обекта на Фонда в гр. Разлог. Планира се получаване на разрешение за ползване и отдаването му под наем в средата на 2016 година.

През 2015 година Фондът е реализирал нетни приходи от притежаваните инвестиционни имоти в размер на 556 хил. лв.

3.4. Държавни ценни книжа

Относителният дял на държавните ценни книжа е 39,1% от стойността на активите, голяма част от тези инвестиции са в чуждестранни ДЦК, което се дължи на активните действия по реструктурирането и управлението на портфейла.

3.5. Банкови депозити в лева

През 2015 г. всички банкови депозити в лева падежираха. Към края на отчетния период фондът няма инвестиции в банкови депозити поради факта, че голяма част от банките намалиха значително лихвите по този банков продукт.

3.6. Банкови депозити във валута

През 2015 г. инвестициите на фонда в банкови депозити деноминирани в евро са в размер на 4,3% от активите на фонда.

3.7. Ипотечни облигации

Към края на 2015 г. Фондът притежава една ипотечна облигация, която е издадена от банка с разрешение за дейност в България и представлява класически инструмент на банкова корпоративна облигация, обезпечена с ипотечи съгласно закона за ипотечните облигации.

3.8. Корпоративни облигации

Абсолютната стойност на корпоративните облигации намалява, включително се наблюдава и слабо намаление на относителния дял в портфейла, в резултат на нарастването на активите за периода. Развитието на този пазарен сегмент привлече известен интерес от страна на инвеститорите спрямо 2014 г., търсейки по-голяма сигурност в инвестициите спрямо капиталовите инструменти и същевременно по-висока доходност от държавния или държавно гарантиран дълг. Реализираните обеми са все още значително по-ниски от постигнатите през 2008 г., от края на която настъпи рязко свиване на пазара поради увеличения риск по корпоративните дългове.

3.9. Общински облигации

Относителният дял продължава да е минимален като в абсолютна стойност също се наблюдава намаление. Нови инвестиции не са осъществени поради липсата на развитие на този пазарен сегмент през годината.

3.10. Чуждестранни ценни книжа

В абсолютното изражение намаляват с 6,58% в резултат на активните действия по реструктуриране и управление на портфейла, а относителният дял също намалява. Намалява и обемът на инвестициите в ДЦК на държави от ЕС и държави извън ЕС и взаимни фонове.

3.11. Акции и дялове

Несигурността на капиталовите пазари намаля през 2015 г. Намаляха рисковете около целостта на Европейския валутен съюз, които съпровождаха пазара през предходните години. Това неизбежно се отрази позитивно и на местния капиталов пазар. Тази обстановка наложи да продължи с намаляващ интензитет прилагането на плана за действие при криза. В резултат на възприетата активна стратегия по повод управлението на портфейла от акции и дялове и състоянието на фондовите пазари, се запази поддържането на относително нисък дял на акциите и дяловете в общата стойност на портфейла. Запазиха се инвестиции в ограничен кръг компании, подбрани на база финансови показатели, география, сектор и дивидентна политика.

3.12. Задължения

Текущите задължения се увеличават като абсолютна стойност. Основна част представляват задължения във връзка със сключени форуърдни сделки, дължими такси към ПОК за месец декември 2015 г. и задължения по инвестиционни операции.

29 март 2015

Мирослав Маринов

Изпълнителен директор

Даниела Петкова

Председател на УС

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД
за годината, приключваща на 31 декември

		<u>2015</u>	<u>2014</u>
		BGN'000	BGN'000
	Бел.		
Приходи от лихви	12	37,405	45,194
Приходи от дивиденди	11	11,247	14,179
Нетни печалби от операции с чуждестранна валута	14	42,707	43,279
Нетни печалби/(загуби) от финансови инструменти, определени по справедливата стойност в печалбата или загубата	13	(42,502)	29,078
Нетни приходи от инвестиционни имоти	15	556	741
Обезценка на вземания, свързани с инвестиции	8.9	(1,332)	(1,537)
Общо приходи		<u>48,081</u>	<u>130,934</u>
Инвестиционна такса	10	(18,422)	(16,224)
Общо оперативни разходи		<u>(18,422)</u>	<u>(16,244)</u>
Увеличение на нетните активи на разположение на осигурените лица		<u><u>29,659</u></u>	<u><u>114,710</u></u>

Бележки от 1 до 19 са неразделна част от финансовия отчет.

Съставител	Изпълнителен директор	Председател на УС
Иванка Лазарова	Мирослав Маринов	Даниела Петкова

Съгласно независим одиторски доклад:

Добринка Калоянова
Управител

Цветелинка Колева
Регистриран одитор

“КПМГ България” ООД

ОТЧЕТ ЗА ИЗМЕНЕНИЕТО НА НЕТНИТЕ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	BGN'000	BGN'000
НЕТНИ АКТИВИ НА ФОНДА КЪМ 1 ЯНУАРИ	1,916,496	1,698,383
Увеличение на нетните активи на разположение на осигурените лица	29,659	114,710
Увеличения		
Получени вноски от осигурени лица	269,978	242,868
Минус: Такса от осигурителни вноски	10 (12,182)	(11,026)
Прехвърлени от други фондове	54,357	33,073
	<u>312,153</u>	<u>264,915</u>
Намаления		
Плащания към членове	(3,532)	(2,665)
Прехвърлени към други фондове	(114,141)	(158,847)
	<u>(117,673)</u>	<u>(161,512)</u>
НЕТНИ АКТИВИ НА ФОНДА КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ	<u>2,140,635</u>	<u>1,916,496</u>

Бележки от 1 до 19 са неразделна част от финансовия отчет.

Съставител	Изпълнителен директор	Председател на УС
Иванка Лазарова	Мирослав Маринов	Даниела Петкова

Съгласно независим одиторски доклад:

Добринка Калоянова	Цветелинка Колева
<i>Управител</i>	<i>Регистриран одитор</i>

“КПМГ България” ООД

ОТЧЕТ ЗА НЕТНИТЕ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА

Към 31 декември

		<u>31.12.2015</u>	<u>31.12.2014</u>
		BGN'000	BGN'000
АКТИВИ	Бел.		
Парични средства и парични еквиваленти	17	220,621	21,351
Банкови депозити	8.2,8.3	91,405	159,998
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Българската държава	8.1	351,058	123,942
Ценни книжа, приети за търговия на регулираните пазари	8.6,8.10	122,998	158,372
Общински облигации	8.7	2,485	3,010
Ипотечни облигации	8.5	6,445	7,314
Инвестиции в чужбина	8.8	1,277,930	1,367,919
Деривативни активи, държани с цел управление на риска		1,256	-
Вземания, свързани с инвестиции	8.9	11,669	14,546
Инвестиционни имоти	8.4	66,082	65,670
ОБЩО АКТИВИ		<u>2,151,949</u>	<u>1,922,122</u>
ПАСИВИ			
Задължения към ПОК	8.11	1,630	1,554
Задължения, свързани с инвестиции	8.11	5,968	169
Деривативни пасиви, държани с цел управление на риска	8.11	315	3,903
Задължения към НОИ	8.11	3,401	-
ОБЩО ПАСИВИ		<u>11,314</u>	<u>5,626</u>
НЕТНИ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА		<u>2,140,635</u>	<u>1,916,496</u>

Бележки от 1 до 19 са неразделна част от финансовите отчети.

Съставител	Изпълнителен директор	Председател на УС
Иванка Лазарова	Мирослав Маринов	Даниела Петкова

Съгласно независим одиторски доклад:

Добринка Калоянова	Цветелинка Колева
Управител	Регистриран одитор
“КПМГ България” ООД	

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
за годината, приключваща на 31 декември

	31.12.2015	31.12.2014
	BGN'000	BGN'000
Парични потоци от оперативна дейност		
Парични потоци, свързани с осигурени лица и пенсионеринетно	259,078	240,227
Парични потоци от/към други пенсионни фондове	(48,964)	(125,776)
Парични потоци от/към пенсионноосигурителното дружество	(30,580)	(27,050)
Нетен паричен поток от оперативна дейност	179,534	87,401
Парични потоци от инвестиционна дейност		
Парични потоци от лихви	40,613	59,436
Парични потоци от дивиденди	11,204	15,094
Постъпления от продажба на инвестиции	1,361,985	1,481,221
Покупка на инвестиции	(1,346,150)	(1,921,870)
Нетни (плащания) от деривати	(49,849)	(40,836)
Нетни (плащания)/постъпления от репо-сделки	(11)	299
Парични потоци свързани с инвестиционни имоти	285	769
Парични потоци от сделки с чуждестранна валута	108	10
Други парични потоци, свързани с инвестиционна дейност	(83)	(342)
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност	18,102	(406,219)
Нетно увеличение/(намаление)на пари и парични еквиваленти	197,636	(318,818)
Пари и парични еквиваленти на 1 януари	21,351	339,809
Ефект от промяна на валутните курсове върху паричните средства и паричните еквиваленти	1,634	360
Пари и парични еквиваленти на 31 декември	220,621	21,351

Приложенията от 1 до 19 са неразделна част от финансовите отчети.

Съставител
Иванка Лазарова

Изпълнителен директор
Мирослав Маринов

Председател на УС
Даниела Петкова

Съгласно независим одиторски доклад:

Добринка Калоянова
Управител
“КПМГ България” ООД

Цветелинка Колева
Регистриран одитор

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

1. Организация, дейност и резултати на Универсален пенсионен фонд Доверие

1.1. Организация

Универсален пенсионен фонд Доверие (Фондът, УПФ Доверие, УПФ) е регистриран на 13 февруари 2001 година с решение №610/2001 на Софийски Градски Съд.

Фондът е отделно юридическо лице, което се представлява пред трети лица и се управлява от Пенсионно-Осигурителна Компания Доверие (ПОК Доверие, Дружеството), представлявано заедно от двама изпълнителни директори, или заедно от един изпълнителен директор и председателя на Управителния съвет на Дружеството.

1.2. Дейност и резултати

Първите осигурителни вноски във Фонда се получават на 1 април 2002 година и се отнасят за 2002 г., тъй като вноските за универсален пенсионен фонд съгласно КСО стартират от 1 януари 2002 година. Към 31 декември 2015 година общият брой на членовете на УПФ Доверие по данни на КФН е 969,575.

Доходността от инвестирането на активите на УПФ Доверие за 2015 г. е 1.48% на годишна база (по данни на КФН).

2. База за изготвяне

Този финансов отчет е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския Съюз (ЕС). Отчетът е одобрен за издаване от Управителния Съвет на ПОК Доверие на 29 Март 2016.

3. База за измерване

Този финансов отчет е изготвен на базата на историческата стойност, с изключение на следните позиции, които се измерват по алтернативна база към всяка отчетна дата:

Позиции	База за измерване
Деривативни финансови инструменти	Справедлива стойност
Не-деривативни финансови инструменти, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата	Справедлива стойност
Инвестиционни имоти	Справедлива стойност

4. Функционална валута и валута на представяне

Този финансов отчет е представен в Български лева (BGN), която е функционалната валута на Фонда. Всички суми са закръглени до хиляда, освен когато е посочено друго.

5. Използване на приблизителни оценки и преценки

Изготвянето на финансовия отчет налага ръководството да направи преценки, приблизителни оценки и предположения, които влияят върху стойността на отчетените активи и пасиви, и оповестяването на условни пасиви към края на отчетния период, както и върху отчетените приходи и разходи за периода. Действителните резултати могат да се различават от тези предположения. Оценка и предположенията се преглеждат текущо. Преразглеждането на приблизителните оценки се признава проспективно.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

5. Използване на приблизителни оценки и преценки, продължение

Несигурност в допусканията и оценките

Оценка на справедливата стойност

Фондът притежава инвестиционни имоти и финансови инструменти, които се оценяват и оповестяват по справедлива стойност (бел. 16). Входящите данни за определяне на справедливата стойност, използвани при методите за оценка, се категоризират в различни нива, според това, доколко са наблюдаеми:

- Ниво 1: котираны цени (некоригирани) на активни пазари за сходни активи или пасиви.
- Ниво 2: Входящи данни различни от котираны цени, включени в Ниво 1, които, пряко (т.е. като цени) или косвено (т.е. получени от цени), са достъпни за наблюдаване за актива или пасива.
- Ниво 3: Входящи данни за актива или пасива, които не са базирани на наблюдаеми пазарни данни (ненаблюдаеми входящи данни).

Класифицирането на отделна позиция съгласно горепосочените нива се базира на най-ниското ниво на използваните входящи данни, което има значителен ефект върху определянето на справедливата стойност. Преминаването на позиции от едно ниво в друго се признава в периода на възникване.

6. Значими счетоводни политики

Фондът е приложил последователно значимите счетоводни политики, представени по-долу, за всички периоди, представени в този финансов отчет, освен ако не е посочено друго.

6.1. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти първоначално се оценяват по цена на придобиване и при последваща оценка по справедлива стойност, определена от независим оценител, избран от мениджмънта на Фонда, като промените се признават в печалбата или загубата в отчета за всеобхватния доход.

Печалбата или загубата от продажбата на инвестиционен имот (разликата между нетните постъпления от продажбата и балансовата стойност на имота) се признава в печалбата или загубата за периода.

6.2. Чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се преизчисляват във функционалната валута на Фонда по обменните курсове на датите на транзакциите.

Парични активи и пасиви, деноминирани в чужда валута, се преизчисляват във функционалната валута по обменния курс на Българска Народна Банка (БНБ) към отчетната дата. Не-парични активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност в чуждестранна валута, се преизчисляват във функционалната валута по курса на датата, на която справедливата стойност е определена. Непарични позиции, които се оценяват по историческа цена в чуждестранна валута, се преизчисляват по курса в деня на транзакцията. Курсови разлики се признават в печалбата или загубата в отчета за всеобхватния доход.

Съгласно Наредба 9, считано от 1 юли 2004 г. паричните средства, вземанията и задълженията, деноминирани в чуждестранна валута се преоценяват ежедневно по централния курс на БНБ.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

6. Значими счетоводни политики, продължение

6.3. Финансови активи и финансови пасиви

i) Първоначално признаване

Фондът първоначално признава заеми и вземания и дългови ценни книжа на датата, на която са издадени. Всички други финансови активи и финансови пасиви се признават първоначално на датата на търгуване.

ii) Класификация

Фондът класифицира финансовите си активи в една от следните категории:

- Кредити и вземания
- Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата и в тази категория като активи, държани за търгуване

Фондът класифицира финансовите пасиви като оценени по амортизирана стойност или по справедлива стойност. Финансовите пасиви на Фонда, които се оценяват по амортизирана стойност, се състоят от задължения по инвестиции, такси и удръжки към ПОК Доверие и задължения за плащания към осигурени лица. Финансовите пасиви на Фонда, които се оценяват по справедлива стойност, са деривативни пасиви, държани с цел управление на риска.

Всички получени вноски от осигурени лица се отчитат в деня на получаване по партида във Фонда и се отчитат като финансов пасив.

iii) Оценяване по справедлива стойност

“Справедлива стойност” е цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарни участници на основния, или при липса на такъв, най-изгодния пазар, до който Фондът има достъп към датата на оценяване. Справедливата стойност на пасив отразява ефекта от риска от неизпълнение на задължения.

Когато е приложимо, Фондът използва котираната цена на активен пазар за определяне на справедливата стойност на този инструмент. Пазарът се счита за активен, когато сделките за актив или пасив се извършват с достатъчна честота и обем, така че да позволява предоставяне на текуща информация за цените.

Когато липсва котирана цена на активен пазар, Фондът използва оценъчни техники, с които следва да използва максимално подходящи наблюдаеми входящи данни и да свежда до минимум използването на ненаблюдаеми данни. Избраната оценъчна техника включва всички фактори, които биха били взети под внимание от участниците на пазара, при определянето на цената.

Фондът оповестява трансферите между нивата в йерархията на справедливите стойности в края на отчетния период, през който се е осъществила промяната.

iv) Оценяване по амортизирана стойност

Амортизирана стойност на финансов актив или финансов пасив е сумата, по която финансовия актив или пасив се оценява при първоначално признаване, без изплатените главници, с или без натрупаната амортизация, използвайки метода на ефективната лихва за всяка разлика между първоначално признатата стойност и стойността на падеж, без намаления за обезценка.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

6. Значими счетоводни политики, продължение

6.3. Финансови активи и финансови пасиви, продължение

v) Обезценка

Финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалби и загуби, се преглеждат към всяка отчетна дата, за да се прецени дали съществуват обективни доказателства за обезценка. Финансов актив или група от финансови активи се считат за обезценени в случай, че има обективни доказателства за обезценка като резултат на едно или повече събития, които възникват след първоначалното признаване на актива/(ите) и че едно или повече събития са имали негативен ефект върху очакваните бъдещи парични потоци от този актив/(и), които могат да бъдат надеждно оценени.

Обективно доказателство, че финансов актив е обезценен включва съществени финансови затруднения на длъжника или емитента, просрочие или невъзможност за изпълнение на задълженията от длъжника, реструктуриране на дължимата сума при условия, които при други условия Фондът не би разгледал, индикации за изпадане в несъстоятелност на длъжник или емитент, или негативни промени в платежоспособността на длъжници.

Загубата от обезценка по отношение на финансов актив, оценяван по амортизирана стойност, се изчислява като разликата между отчетна стойност на актива и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани с оригиналния ефективен лихвен процент. Загубите се признават в отчета за всеобхватния доход.

vi) Отписване

Фондът отписва финансов актив, когато договорните права към паричните потоци от финансовия актив изтекат, или когато прехвърли правата за получаване на договорните парични потоци от финансовия актив в транзакция, в която се прехвърлят всички съществени рискове и печалби от притежаването на финансовия актив или в транзакция, в която Фондът, нито трансферира, нито запазва всички съществени рискове и печалби от притежаването на финансовия актив и не запазва контрол над финансовия актив.

При отписване на финансов актив, разликата между отчетната стойност на този актив (или отчетната стойност, отнасяща се до частта от актива, която се отписва) и полученото плащане (включително придобити нови активи без новопоети задължения) се признава в печалбата или загубата. Всеки интерес в такива трансферирани активи, който се е създал или запазил от Фонда, се признава като отделен актив или пасив.

Фондът извършва транзакция, при която прехвърля активи, признати в отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица, но запазва всички или всички съществени рискове и печалби от прехвърлените активи или част от тях. Ако са запазени част или всички съществени рискове и печалби, то прехвърлените активи не се отписват от отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица. Прехвърляне на активи със запазване на част или всички съществени рискове и печалби са например сделки със заемане на ценни книжа или с ангажимент за обратно изкупуване.

Фондът отписва финансов пасив, когато неговите договорни задължения са изпълнени, отменени или изтекат.

vii) Компенсирание

Финансови активи и пасиви се компенсират и нетната стойност се представя в отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица тогава и само тогава, когато Фондът има правно основание да нетира сумите и има намерение или да урежда на нетна база, или да реализира актива и да уреди пасива едновременно.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

6. Значими счетоводни политики, продължение

6.3. Финансови активи и финансови пасиви, продължение

vii) Компенсирание, продължение

Приходите и разходите се представят на нетна база за печалби и загуби от финансови инструменти, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата и приходи или разходи от операции с чуждестранна валута.

viii) Специфични инструменти

Вземания и задължения по споразумения за обратно изкупуване и заемане на ценни книжа

Когато Фондът придобива финансов актив и едновременно сключва споразумение за обратна продажба на активи (или подобен инструмент) по фиксирана цена на бъдеща дата (обратна репо сделка), споразумението се осчетоводява като кредит или аванс и се признава в отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица като вземане по обратна репо сделка.

Когато Фондът продава финансов актив и едновременно сключва споразумение за обратна покупка на активи (или подобен инструмент) по фиксирана цена на бъдеща дата (репо сделка), споразумението се осчетоводява като задължение и се признава в отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица като задължение по репо сделка и активът, предмет на обезпечение по сделката се рекласифицира в отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица.

Вземанията по обратна репо сделка и задълженията по репо сделка се оценяват последващо по амортизирана стойност.

Пари и парични еквиваленти

Пари и парични еквиваленти включват пари в брой, парични средства по банкови сметки и депозити с оригинален падеж до три месеца.

6.4. Приходи от лихви

Приходи от лихви се признават в печалбата или загубата, използвайки метода на ефективния лихвен процент. Фондът реализира приход от лихви от депозити, разплащателни сметки и дългови ценни книжа. Приходът от лихви се начислява на дневна база.

6.5. Приходи от дивиденди

Приходи от дивиденди се признават в печалбата или загубата на датата, на която правото за получаване на прихода е установено. Приходи от дивиденди се представят на отделен ред в отчета за всеобхватния доход.

6.6. Нетни печалби/(загуби) от финансови инструменти, определени по справедлива стойност в печалбата или загубата

Нетните печалби/(загуби) от финансови инструменти, определени по справедлива стойност в печалбата или загубата включват всички реализирани и нереализирани промени в справедливите стойности и разлики от чуждестранна валута и изключват приход от лихви и дивиденди и разходи за дивиденди по къси продажби на ценни книжа.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

6. Значими счетоводни политики, продължение

6.7. Деривати

Деривативите се признават първоначално по справедлива стойност; пряко свързаните разходи по сделката се признават в печалби и загуби при възникване. След първоначално признаване, деривативите се оценяват по справедлива стойност, като промените обикновено се отчитат в печалбата или загубата.

Съгласно възприетата инвестиционна политика, деривативните финансови инструменти се държат с цел управление на риска, възникващ от валутни позиции в чуждестранна валута. През 2015 г. такива операции са извършвани чрез валутни форуърдни договори с няколко банки.

6.8. Данъчно облагане

Съгласно действащата данъчна уредба в Република България, Фондът е освободен от плащането на данък върху дохода.

Въпреки това някои приходи от дивиденди и лихви, получени от Фонда, подлежат на данък при източника, възникнал в съответните държави.

7. Нови стандарти и разяснения, които все още не са приложени

Някои нови стандарти, промени в стандарти и разяснения, одобрени за прилагане от ЕК, могат да бъдат по-рано приложени в годишния период, завършващ на 31 декември 2015 г., въпреки че все още не са задължителни преди следващ период. Тези промени в МСФО не са били по-рано приложени при изготвянето на този финансов отчет. Фондът не планира да прилага тези стандарти по-рано.

- Промени в МСС 27: Прилагане на метода на собствения капитал в самостоятелни финансови отчети. Позволява се доброволен избор за прилагане на метода на собствения капитал в самостоятелен финансов отчет. Тези промени не се очаква да имат ефекти върху финансовия отчет на Фонда;
- Промени в МСС 1: Инициатива за оповестяване. Пояснено е кога несъществена информация може да не се оповестява и кога съществена информация не може да се пропуска във финансовите отчети. Тези промени не се очаква да имат значителни ефекти върху финансовия отчет на Фонда;
- Годишни подобрения в МСФО, Цикъл 2012-2014. Подобренията въвеждат незначителни промени в някои стандарти и свързани промени в други стандарти и разяснения. Тези промени не се очаква да имат значителни ефекти върху финансовия отчет на Фонда;
- Промени в МСС 16 и МСС 38: Пояснение на приемливите методи за амортизация. Дружеството не очаква тези промени да имат ефект върху финансовия отчет, тъй като методите на амортизация използвани в момента ще продължат да са приемливи.
- Промени в МСФО 11: Отчитане на придобиване на участия в съвместни дейности. Дружеството не очаква тези промени да имат ефект върху финансовия отчет, тъй като няма такива придобивания.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

8. Нетни активи на пенсионния фонд

Нетните активи на УПФ към 31 декември 2015 и 2014 година, са както следва:

	Бел.	<u>31.12.2015</u> BGN'000	<u>31.12.2014</u> BGN'000
АКТИВИ			
Държавни ценни книжа, издадени от Република България	8.1	351,058	123,942
Банкови депозити в лева	8.2	-	60,857
Банкови депозити във валута	8.3	91,405	99,141
Инвестиционни имоти	8.4	66,082	65,670
Ипотечни облигации	8.5	6,445	7,314
Корпоративни облигации	8.6	29,532	54,689
Общински облигации	8.7	2,485	3,010
Инвестиции в чужбина	8.8	1,277,930	1,367,919
Деривативни активи, държани с цел управление на риска		1,256	-
Вземания, свързани с инвестиции	8.9	11,669	14,546
Акции и дялове на местни емитенти	8.10	93,466	103,683
Разплащателни сметки в лева		128,847	17,149
Разплащателни сметки във валута		91,774	4,202
ОБЩО АКТИВИ		<u>2,151,949</u>	<u>1,922,122</u>
Минус: Задължения	8.11	(11,314)	(5,626)
ОБЩО НЕТНИ АКТИВИ		<u>2,140,635</u>	<u>1,916,496</u>

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

8.1. Държавни ценни книжа, издадени от Република България

През 2015 Фондът значително увеличи експозицията си в държавни ценни книжа. Деноминираните в лева държавни ценни книжа се увеличават слабо, основното увеличение идва от държавните ценни книжа, деноминирани в чуждестранна валута.

	<u>31.12.2015</u> BGN'000	<u>31.12.2013</u> BGN'000
Държавни ценни книжа, деноминирани в лева	76,555	74,230
Държавни ценни книжа, деноминирани в чуждестранна валута	274,503	49,712
Общо	351,058	123,942

Експозицията на Фонда в български държавни ценни книжа към 31.12.2015 г. е както следва:

Емитент	ISIN	Лихвен купон	Валута	Номинал /'000/	Падеж	Справедлива стойност /BGN'000/
Република България	BG2040014214	4.000%	BGN	2,988	15.07.2024	3,467
Република България	BG2040010212	5.000%	BGN	21,817	13.07.2020	26,314
Република България	BG2040011210	5.000%	BGN	24,156	19.07.2021	29,551
Република България	BG2040012218	5.000%	BGN	13,879	11.07.2022	17,224
Република България	XS1083844503	2.950%	EUR	8,150	03.09.2024	16,666
Република България	BG2040210218	5.750%	EUR	20,250	29.09.2025	51,489
Република България	XS1208855889	2.625%	EUR	56,900	26.03.2027	110,826
Република България	XS1208856341	3.125%	EUR	9,500	26.03.2035	17,202
Република България	XS1208855616	2.000%	EUR	38,900	26.03.2022	78,319
Общо						351,058

Инвестициите в ДЦК са преоценени по справедлива стойност.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

8.2. Банкови депозити в лева

През 2015 г. всички банкови депозити в лева падежираха. Към края на отчетния период Фондът няма инвестиции в банкови депозити деноминирани в лева поради факта, че голяма част от банките намалиха значително лихвите по този банков продукт.

8.3. Банкови депозити във валута

Размерът на банковите депозити във валута на УПФ към 31 декември 2015 година възлиза на 91,405 хил. лв. Натрупаната лихва по тези депозити към 31 декември 2015 година е посочена в стойността на депозитите в отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица на Фонда. Среднопретегленият лихвен процент на база номиналната стойност на депозитите в евро е в размер на 1.10%.

Банка	Валута	Номинална стойност /'000/	Падеж	Стойност /BGN'000/	Кредитен рейтинг	Рейтингова агенция
УниКредит Булбанк АД	EUR	12,407	30.06.2016	24,388	BB+	S & P
УниКредит Булбанк АД	EUR	9,356	12.06.2016	18,400	BB+	S & P
УниКредит Булбанк АД	EUR	2,703	10.03.2016	5,334	BB+	S & P
УниКредит Булбанк АД	EUR	2,457	14.03.2016	4,849	BB+	S & P
УниКредит Булбанк АД	EUR	1,843	17.03.2016	3,636	BB+	S & P
УниКредит Булбанк АД	EUR	4,908	24.03.2016	9,679	BB+	S & P
УниКредит Булбанк АД	EUR	4,907	31.03.2016	9,676	BB+	S & P
УниКредит Булбанк АД	EUR	7,850	30.05.2016	15,443	BB+	S & P
Общо				91,405		

8.4. Инвестиционни имоти

Към 31 декември 2015 година Универсален пенсионен фонд Доверие притежава инвестиционни имоти:

Описание	Дата на придобиване	Местонахождение на имота	Цена на придобиване /BGN'000/	Справедлива стойност /BGN'000/
УПИ	23.11.2007	с. Св. Влас	1,938	2,623
Имот Несебър - право на строеж	30.11.2010	с. Св. Влас	3,389	3,357
УПИ	21.12.2011	с. Св. Влас	10,392	10,397
Имот Несебър - право на строеж	21.12.2011	с. Св. Влас	11,520	11,699
Имот Несебър	29.01.2009	гр. Несебър	3,077	9,571
УПИ	30.04.2009	гр. Разлог	1,682	845
Жилищен комплекс	30.04.2009	гр. Разлог	3,066	11,600
Земя и офис сграда	01.06.2010	гр. София	15,372	15,990
Общо				66,082

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

8.4. *Инвестиционни имоти, продължение*

Оценката на инвестиционните имоти по справедлива стойност към 31 декември 2015 година и 31 декември 2014 година е извършена от независими външни оценители.

За имот Ваканционен комплекс гр. Несебър с балансова стойност към края на 2015 г. в размер на 9,571 хил. лева, независимият оценител е използвал два метода за оценка: Метод на разходите и Метод на сравнителните продажби. Съотношението между двата метода, което е ползвано при определяне на крайната пазарна цена, е 50/50.

За имот Ваканционен комплекс гр. Разлог с балансова стойност към края на 2015 г. в размер на 11 600 000 лева, независимият оценител е използвал метод за оценка: Метод на разходите.

За имоти с. Св. Влас с балансови стойности към края на 2015 г. в размер на 10,397 хил. лева (имот 25) и 2,623 хил. лева (имот 24), независимият оценител е използвал метод за оценка: Метода на остатъчната стойност /най –добро използване на земята/. По мнение на оценителя в случая не е приложен методът на сравнителните продажби поради липсата на каквато и да е достоверна информация за подобни сделки, както и на оферти за продажба на терени с подобни площи и местоположение.

За права на строеж с. Св. Влас с балансови стойности към края на 2015 г. в размер на 11,699 хил. лева (имот 25) и 3,357 хил. лева (имот 24), независимият оценител е използвал метод за оценка, чрез прилагане на общо приета формула за оценка право на строеж, включваща в себе си следните параметри: коригирана цена на земята, бруто застроена площ, площ на парцела и % идеални части. За идеални части от УПИ Х-1455 от кв. 1, м. „Дианабад“ и изградена в него офисна сграда, находящи се в гр. София, ул. „Тинтява“ 13б, с балансова стойност към края на 2015 г. в размер на 15,990 хил. лева, независимият оценител е използвал два метода за оценка: Метод на разходите за определяне стойността на сградния фонд и Метод на капитализиране на дохода в съотношение 50/50.

Справедливата стойност на инвестиционните имоти е категоризирана като повтаряща се оценка по справедлива стойност в ниво 3. Връзката между методите за оценка и съществените ненаблюдаеми входящи данни и между ключовите ненаблюдаеми входящи данни и справедливата стойност е посочена в бел. 16.

8.5. Ипотечни облигации

През 2015 г. Фондът притежава една ипотечна облигация, която е издадена от банка с разрешение за дейност в Република България и представлява класически инструмент на банкова корпоративна облигация, обезпечена с ипотеки съгласно закона за ипотечните облигации.

Емитент	ISIN	Лихвен купон	Валута	Номинал /'000/	Падеж	Справедлива стойност /BGN'000/
БАКБ	BG2100006142	6m EURIBOR+4.2%	EUR	3,690	25.09.19	6,445
Общо						6,445

8.6. Корпоративни облигации

Отчетната стойност на корпоративните облигации намалява в сравнение с 2014 година, включително се наблюдава и намаление на относителния дял в портфейла.

Тези облигации са приети за търговия на облигационния сегмент на БФБ – София и са обезпечени. Таблицата по-долу дава детайлна информация за корпоративните облигации към 31.12.2015.

Емитент	ISIN	Лихвен купон	Валу- та	Номинал /'000/	Падеж	Справедли ва стойност /BGN'000/
Артекс Инженеринг АД	BG2100016083	3 m. EURIBOR+ 3.000%, min 7.500%	EUR	3,650	03.04.2020	5,751
ХипоКредит АД	BG2100038079	6 m. EURIBOR+ 3.250%, min.7.500%	EUR	3,934	18.12.2017	5,379
Виена Реал Естейт ЕАД*	BG2100010128	7.000%	EUR	5,000	15.06.2020	6,461
ХипоКредит АД	BG2100018089	6 m. EURIBOR+ 3.125%, min. 7.000%	EUR	4,770	30.06.2018	5,933
Алфа Финанс Холдинг АД	BG2100010094	8.500%	EUR	2,692	10.12.2016	1,991
Интеркапитал Пропъртис АДСИЦ*	BG2100019079	5.75%	EUR	900	14.08.2018	900
Б.Л. Лизинг АД	BG2100021125	3 m. EURIBOR+ 6.000%	EUR	1,250	01.11.2017	1,963
България Платиниум Груп ЕАД	BG2100021083	7.318%	EUR	993	22.05.2019	1,154
Общо						29,532

*Емисии, чиито оригинални условия са били променени по повод реструктуриране през 2015г.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

8.7. Общински облигации

Детайлна информация за обезпечените общински облигации е оповестена в следната таблица.

Емитент	ISIN	Лихвен купон	Валута	Номинал /'000/	Падеж	Справедлива стойност /BGN'000/
Община Свиленград	BG2100007107	7.000%	EUR	2,240	21.06.2020	2,485
Общо						2,485

8.8. Инвестиции в чужбина

Най-голям дял в чуждестранните ценни книжа имат държавните ценни книжа, емитирани от страни членки на ЕС. Индивидуалните инвестиции (облигации) нарастват спрямо 2014г. Увеличение от над 16% се наблюдава при инвестициите в чуждестранни акции.

Таблицата по-долу представя инвестициите на Универсален пенсионен фонд в чуждестранни ценни книжа към 31 декември 2015 година и 31 декември 2014 година.

		<u>31.12.2015</u> BGN'000	<u>31.12.2014</u> BGN'000
ДЦК на държави от ЕС	8.8.1	456,235	506,117
ДЦК на държави извън ЕС	8.8.2	34,742	117,505
Индивидуални инвестиции (облигации)	8.8.3	245,691	233,067
Индексни и взаимни фондове	8.8.4	251,402	262,943
Акции	8.8.5	289,860	248,287
Общо		<u>1,277,930</u>	<u>1,367,919</u>

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

8.8.1. Държавни или държавно гарантирани ценни книжа на държави от ЕС

Емитент	ISIN	Лихвен купон	Валута	Номинал /'000/	Падеж	Справедлива стойност /BGN'000/
Република Румъния	XS0972758741	4.625%	EUR	5,400	18.09.2020	12,402
Република Румъния	XS1060842975	3.625%	EUR	17,900	24.04.2024	39,116
Република Румъния	XS1129788524	2.875%	EUR	7,700	28.10.2024	15,607
Република Румъния	XS1312891549	2.750%	EUR	12,500	29.10.2025	24,888
Република Испания	ES00000126Z1	1.600%	EUR	10,900	30.04.2025	21,450
Република Испания	ES00000126B2	2.750%	EUR	8,950	31.10.2024	19,194
Република Хърватия	XS1117298916	3.000%	EUR	5,150	11.03.2025	9,381
Република Хърватия	XS1028953989	3.875%	EUR	5,500	30.05.2022	10,990
Република Италия	IT0004356843	4.750%	EUR	9,900	01.08.2023	24,730
Република Италия	IT0005090318	1.500%	EUR	12,000	01.06.2025	23,525
Република Германия	DE0001102374	0.500%	EUR	57,300	04.01.2020	111,915
Ирландия	IE00B6X95T99	3.400%	EUR	10,200	18.03.2024	24,281
Република Словения	SI0002103149	4.375%	EUR	1,700	18.01.2021	4,068
Холандия	NL0010733424	2.000%	EUR	13,700	15.07.2024	30,141
Франция	FR0011619436	2.250%	EUR	22,000	25.05.2024	48,991
Австрия	AT0000A105W3	1.750%	EUR	4,200	20.10.2023	9,015
Финландия	FI4000079041	2.000%	EUR	4,500	15.04.2024	9,881
Хърватска банка за възстановяване и развитие*	XS0961637542	6.000%	EUR	7,500	08.05.2020	16,660
Общо						456,235

*Облигациите на Хърватска банка за възстановяване и развитие са класифицирани, като държавни ценни книжа поради факта, че емисията има експлицитна държавна гаранция.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

8.8.2. Държавни ценни книжа на държави извън ЕС

Емитент	ISIN	Лихвен купон	Валута	Номинал /'000/	Падеж	Справедлива стойност /BGN'000/
Мексико	XS1054418196	2.375%	EUR	5,000	09.04.2021	10,315
Мексико	XS0916766057	2.750%	EUR	3,200	22.04.2023	6,612
Индонезия	XS1084368593	2.875%	EUR	4,500	08.07.2021	8,815
Бразилия	XS1047674947	2.875%	EUR	5,250	01.04.2021	9,000
Общо						34,742

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

8.8.3 Индивидуални инвестиции (облигации)

Емитент	ISIN	Кредитен рейтинг	Рейтингова агенция	Валута	Номинал /'000/	Справедлива стойност /BGN'000/
OTE	XS0885718782	B+	S&P	EUR	1,500	3,212
Aspen Energy	XS0363980607	BBB	S&P	EUR	4,850	8,471
DEWAAE	XS0551313686	Baa2	Moody's	USD	2,500	5,363
PKO Finance	XS0783934085	BBB+	S&P	USD	5,800	10,938
NE Property Cooperatief	XS1325078308	BBB-	S&P	EUR	5,500	10,663
Fiat	XS1048568452	BB-	S&P	EUR	2,970	6,416
Royal Bank of Scotland	XS0356705219	BB+	S&P	EUR	1,700	3,885
Renault S. A.	FR0011769090	BBB-	S&P	EUR	3,570	7,716
Areva	FR0011560986	B+	S&P	EUR	1,700	3,240
KPN NV	XS0411850075	BBB-	S&P	EUR	2,500	6,225
Peugeot S.A	FR0011439975	BB-	S&P	EUR	1,450	3,358
EDP	XS0970695572	BB+	S&P	EUR	2,450	5,429
Wells Fargo	XS0925599556	A	S&P	EUR	1,890	3,964
Schaeffler Finance	XS1067864881	B	S&P	EUR	2,520	5,001
Arcelormittal	XS1084568762	BB	S&P	EUR	1,950	3,137
Telecom Italia SPA	XS0868458653	BB+	S&P	EUR	4,200	9,232
HeidelbergCement	XS0458685913	BB+	Fitch	EUR	3,440	8,458
GE	XS0453908377	AA+	S&P	EUR	2,640	6,404
Iberdrola	XS0494868630	BBB	S&P	EUR	2,100	4,820
LAFARGE SA	XS0215159731	BBB	S&P	EUR	3,900	9,044
Morgan Stanley	XS1050547857	BBB+	S&P	EUR	4,400	9,267
Gas Natural Fenosa	XS0981438582	BBB	S&P	EUR	2,900	6,486
Repsol	XS0975256685	BBB-	S&P	EUR	2,000	4,177
Goldman Sachs	XS0270347304	BBB-	S&P	EUR	2,000	4,594
AT&T	XS1144086110	BBB+	S&P	EUR	2,770	5,452
EP Energy	XS0808636244	BBB-	Fitch	EUR	3,000	6,165
ABN AMRO Bank	XS0765299572	A	S&P	EUR	1,600	3,781
JP Morgan	XS0820547825	A-	S&P	EUR	4,200	9,038
Enel	XS0452187916	BBB	S&P	EUR	1,500	3,693
Erste Bank	XS0840062979	BB+	S&P	EUR	2,950	6,915
GDF SUEZ	FR0010952770	A	S&P	EUR	1,800	4,109
Telefonica Emisiones	XS0874864860	BBB	S&P	EUR	4,000	9,147
BMW	XS0877622034	A+	S&P	EUR	3,100	6,632
Goldman Sachs	XS0882849507	BBB+	S&P	EUR	2,100	4,650
ENI	XS0951565091	A-	S&P	EUR	3,300	7,290
BNP Paribas	XS0895249620	A+	S&P	EUR	4,100	8,976
Credit Agricole	XS1069521083	A	S&P	EUR	4,400	9,271
Petrobras	XS0982711714	BB	S&P	EUR	3,650	4,790
Petroleos Mexicanos	XS0213101073	BBB+	S&P	EUR	3,000	6,282
Общо						245,691

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

8.8.4. Индексни и взаимни фондове

Емитент	ISIN	Брой	Валута	Справедлива стойност /BGN'000/
CAC 40	FR0007052782	208,142.0000	EUR	18,783
DAXEX	DE0005933931	389,576.0000	EUR	72,309
Vanguard REIT ETF	US9229085538	157,072.0000	USD	22,606
Amundi MSCI Nordic	FR0010655738	35,312.0000	EUR	22,638
S&P Depository Receipts	US78462F1030	67,724.0000	USD	24,968
SPDR Dow Jones Industrial Average	US78467X1090	58,005.0000	USD	18,253
SCHRODER European Large Cap	LU0106237315	27,419.2151	EUR	14,539
SCHRODER EUROZONE EQUITIES	LU0106235459	483,311.5183	EUR	36,043
Powershares QQQ	US73935A1043	104,836.0000	USD	21,263
Общо				251,402

8.8.5. Акции

Географско разпределение	Валута	Брой емитенти	Индекс	Справедлива стойност /BGN'000/	Най-голяма единична експозиция /BGN'000/
Европа	EUR	33	Stoxx Europe 600	142,880	11,281
САЩ	USD	25	S&P 500	146,980	18,465
Общо				289,860	

Инвестициите в чуждестранни акции са ориентирани изцяло в Европа и САЩ.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

8.8.6. Таблица по матуритети на ценните книжа

Долу изложената таблица представя договорната матуритетна структура по справедлива стойност на ценните книжа към 31 декември 2015 година.

Падеж	до 1 месец	от 1 до 6 месеца	от 6 месеца до 1 година	от 1 до 5 години	над 5 години	Общо
ДЦК в лева	-	-	-	26,314	50,242	76,556
ДЦК в евро	-	-	-	-	274,502	274,502
Ипотечни облигации в евро	-	-	-	6,445	-	6,445
Корпоративни облигации в евро	-	-	1,991	27,542	-	29,533
Общински облигации в евро	-	-	-	2,485	-	2,485
Чуждестранни корпоративни, общински и държавни облигации в долари	-	-	-	5,362	10,938	16,300
Чуждестранни корпоративни, общински и държавни облигации в евро	-	-	-	115,143	605,223	720,366
Общо	-	-	1,991	183,291	940,905	1,126,187

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

8.8.6. Таблица по матуритети на ценните книжа, продължение

Долу изложената таблица представя договорната матуритетната структура по справедлива стойност на ценните книжа към 31 декември 2014 година.

Падеж	до 1 месец	от 1 до 6 месеца	от 6 месеца до 1 година	от 1 до 5 години	над 5 години	Общо
ДЦК в лева	-	-	-	-	74,230	74,230
ДЦК в евро	-	-	-	-	49,712	49,712
Ипотечни облигации в евро	-	-	-	7,314	-	7,314
Корпоративни облигации в евро	-	11,996	2,015	25,367	15,311	54,689
Корпоративни облигации в долари	-	-	-	-	3,010	3,010
Общински облигации в евро	-	-	-	-	125,212	125,212
Чуждестранни корпоративни, общински и държавни облигации в долари	-	4,641	-	92,751	634,085	731,477
Чуждестранни корпоративни, общински и държавни облигации в евро	-	-	-	-	74,230	74,230
Общо	-	16,637	2,015	125,432	901,560	1,045,644

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

8.9. Вземания, свързани с инвестиции

Към 31 декември 2015 г. Фондът има вземания, свързани с инвестиции в размер на 11,669 хил. лв. /2014 г.: 14,546 хил. лв./.

	<u>31.12.2015</u>	<u>31.12.2014</u>
	BGN'000	BGN'000
Вземане, свързано с ценни книжа*	17,232	17,232
Минус обезценка	(6,247)	(4,915)
Вземане, свързано с инвестиционни имоти	119	945
Лихвено плащане и падеж на главница	3	805
Дивиденди	558	477
Други	4	2
Общо	<u>11,669</u>	<u>14,546</u>

Движението в обезценка на вземания, свързани с инвестиции, е както следва:

	<u>31.12.2015</u>	<u>31.12.2014</u>
	BGN'000	BGN'000
В началото на годината	4,915	3,378
Начислена обезценка	1,332	1,537
Отписана обезценка	-	-
Възстановена обезценка	-	-
В края на годината	<u>6,247</u>	<u>4,915</u>

*Като вземане са посочени следните облигационни емисии:

Емисия облигации с емитент Ален Мак АД, BG 2100024061 (първа емисия) е обезценена допълнително през 2015г. на база тест за обезценка с приложен модел за очакваните парични потоци във времето, дисконтирани с купонния лихвен процент. Формираната обезценка през 2015 е в размер на 296 хил. лв. (9,95% от възстановимата стойност) като сумата на натрупаната обезценка е 1,385 хил. лв.. По този начин общата формирана обезценка по първата облигационна емисия на Ален Мак АД, заедно с предходно извършено обезценяване, към края на 2015 г. възлиза на 31,74 % от първоначалното вземане по облигационната емисия.

Емисия облигации с емитент Хлебни изделия Подуяне АД е обезценена допълнително през 2015г. на база тест за обезценка с приложен модел за очакваните парични потоци във времето, дисконтирани с купонния лихвен процент. Формираната обезценка през 2015 е в размер на 146 хил. лв. (7% от възстановимата стойност) като сумата на натрупаната обезценка е 833 хил. лв. По този начин общата формирана обезценка по облигационната емисия на Хлебни изделия Подуяне АД, заедно с предходно извършено обезценяване, към края на 2015 г. възлиза на 28,50 % от първоначалното вземане по облигационната емисия.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ**8.9. Вземания, свързани с инвестиции, продължение**

Емисия облигации с емитент Болкан Пропърти Сървисиз ЕАД (бивши наименования Болкан Бевъриджис Кампъни ЕАД, Флорина АД) е обезценена допълнително през 2015г. на база тест за обезценка с приложен модел за очакваните парични потоци във времето, дисконтирани с купонния лихвен процент. Формираната обезценка през 2015 е в размер на 890 хил. лв. (15% от възстановимата стойност) като сумата на натрупаната обезценка е 3,386 хил. лв. По този начин общата формирана обезценка по облигационната емисия на Болкан Пропърти Сървисиз ЕАД, заедно с предходно извършено обезценяване, към края на 2015 г. възлиза на 36,39 % от първоначалното вземане по облигационната емисия.

Емисията облигации с емитент Бросс Холдинг АД е обезценена изцяло през 2014. По този начин общата формирана обезценка по облигационната емисия на Бросс Холдинг АД, заедно с предходно извършено обезценяване, към края на 2014 г. и съответно 2015 г. възлиза на 100% от първоначалното вземане по облигационната емисия. Цялостното обезценяване на вземанията по облигационната емисия е в резултат на задълбочена оценка и отчитане на сложността на юридическия казус, по-конкретно възникналите усложнения във връзка с обезпечението по облигационната емисия находящо се в гр. Силистра (свалянето на ипотеките върху обезпечението), както и последващата няколкократно смяна на собствеността върху конкретното имущество, предмет на обезпечение по емисията. Обезценяването на вземанията по облигационната емисия е продиктувано от противоправни действия на емитента и свързани с него лица във връзка с обезпеченията по облигационната емисия, описани от банката-довереник в сигнал, който е изпратен в началото на 2015 г. до Висшия съдебен съвет и Министерство на правосъдието. С оглед на предходно описаните обстоятелства, ръководството счита, че е малко вероятно вследствие на реализацията на имущество на Бросс Холдинг АД да се стигне до възстановима стойност във връзка с вземанията по облигационната емисия на дружеството.

Допълнителни оповестявания могат да бъдат намерени в бележка 17 раздел Кредитен риск.

8.10. Акции и дялове на местни емитенти

Портфейлът от индивидуални акции на УПФ към 31 декември 2015 година се състои от 16 емитента - водещи местни компании. Общата сума на инвестициите е в размер на 74,441 хил. лв. /31.12.2014 г.- 84,042 хил. лв./. Най-голямото изложение към един емитент е в размер на 16,922 хил. лв. /31.12.2014 г. – 20,927 хил. лв./.

Вложенията в акции/дялове на местни фондове са в общо 11 фонда за сумата от 19,025 хил. лв. /31.12.2014 г. – 19,641 хил. лв./.

8.11. Задължения на Универсалния пенсионен фонд

Към 31 декември 2015 година Универсалният пенсионен фонд има краткосрочно задължение към Пенсионно-осигурителна компания Доверие в размер 1,630 хил. лв., представляващи дължимата инвестиционна такса за месец декември 2015 година, 315 хил. лв., свързани с деривативни инструменти, 116 хил. лв., свързани с инвестиционни имоти, 5,852 хил. лв., свързани с авансово плащане на главница и лихва на ценни книжа и 3,401 хил.лв.,свързани с лица,избрали да променят осигуряването си от ФДЗПО във фонд на ДОО.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

9. Нетни активи на разположение на осигурените лица

Нетните активи на разположение на осигурените лица включват вноски, както и разпределената доходност по партидите на осигурените лица. За всеки индивидуален клиент се поддържа отделна партида, в която се отразяват вноските на осигурените лица и разпределената доходност.

Таблица по-долу представя дохода за разпределение на осигурените лица по видове инвестиции.

	Приходи		Разходи		Резултат	
	2015 BGN'000	2014 BGN'000	2015 BGN'000	2014 BGN'000	2015 BGN'000	2014 BGN'000
Депозити и разплащателни сметки	2,762	10,150	-	-	2,762	10,150
Акции	573,471	340,838	(542,643)	(306,093)	30,828	34,745
АДСИЦ	13,802	14,535	(13,929)	(12,735)	(127)	1,800
КИС	375,396	245,174	(349,561)	(193,486)	25,835	51,688
ДЦК и ЗУНК	289,203	268,718	(253,980)	(208,561)	35,223	60,157
Корпоративни облигации	78,983	55,411	(83,048)	(41,156)	(3,066)	14,255
Форуърди	249,679	102,825	(294,783)	(147,686)	(45,104)	(44,861)
Други	21,500	7,402	(18,771)	(4,402)	2,729	3,000
Общо	1,604,796	1,045,053	(1,556,715)	(914,119)	48,081	130,934

10. Такси и удръжки

Компанията начислява такса върху всяка вноска за осигурено лице и инвестиционна такса (0,9% от нетните активи на Фонда).

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

11. Приходи от дивиденди

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	BGN'000	BGN'000
Акции	7,091	7,451
АДСИЦ	1,244	1,569
КИС	2,912	5,159
Общо	<u>11,247</u>	<u>14,179</u>

12. Приходи от лихви

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	BGN'000	BGN'000
Депозити и разплащателни сметки	2,762	10,150
ДЦК и ЗУНК	21,768	21,740
Корпоративни облигации	12,417	12,656
Общински и ипотечни облигации	458	648
Общо	<u>37,405</u>	<u>45,194</u>

13. Нетни печалби/(загуби) от финансови инструменти, определени по справедлива стойност в печалбата или загубата

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	BGN'000	BGN'000
Печалби		
АДСИЦ	12,558	12,966
Акции	467,841	293,965
ДЦК и ЗУНК	229,608	216,283
КИС	281,763	191,251
Корпоративни облигации	54,890	32,574
Форуърди	249,582	102,822
Други	392	2,799
Общо печалба	<u><u>1,296,634</u></u>	<u><u>852,660</u></u>

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

13. Нетни печалби/(загуби) от финансови инструменти, определени по справедлива стойност в печалбата или загубата, продължение

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	BGN'000	BGN'000
Загуби		
АДСИЦ	(13,929)	(12,735)
Акции	(458,087)	(280,319)
ДЦК и ЗУНК	(226,177)	(188,774)
КИС	(274,058)	(160,337)
Корпоративни облигации	(71,712)	(32,239)
Форурди	(294,660)	(147,668)
Други	(513)	(1,510)
Общо загуба	<u>(1,339,136)</u>	<u>(823,582)</u>
Общо	<u>(42,502)</u>	<u>29,078</u>

14. Нетни печалби от операции с чуждестранна валута

Печалби	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	BGN'000	BGN'000
ДЦК и ЗУНК	37,827	30,695
Корпоративни облигации	11,676	10,181
Акции	98,538	39,422
КИС	90,722	48,764
Форурди	96	3
Други	20,094	3,214
Общо печалба	<u>258,953</u>	<u>132,279</u>

Загуби	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	BGN'000	BGN'000
ДЦК и ЗУНК	(27,803)	(19,787)
Корпоративни облигации	(10,004)	(7,380)
Акции	(84,556)	(25,774)
КИС	(75,503)	(33,149)
Форурди	(123)	(18)
Други	(18,257)	(2,892)
Общо загуба	<u>(216,246)</u>	<u>(89,000)</u>
Общо	<u>42,707</u>	<u>43,279</u>

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

15. Нетни приходи от инвестиционни имоти

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	BGN'000	BGN'000
Приходи от инвестиционни имоти	937	1,110
Разходи по инвестиционни имоти	(381)	(369)
Общо	556	741

16. Счетоводни класификации и справедливи стойности

Следните таблици показват балансовите и справедливите стойности на финансовите активи и финансовите пасиви и тяхната счетоводна класификация.

	По справедлива стойност през печалба/загуба		Кредити и вземания	
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Парични средства и парични еквиваленти	-	-	220,621	21,351
Вземания	-	-	11,669	14,546
Финансови деривати	1,256	-	-	-
Депозити	-	-	91,405	159,998
ДЦК	842,035	747,564	-	-
Ипотечни облигации	6,445	7,314	-	-
Общински облигации	2,485	7,650	-	-
Корпоративни облигации	275,223	283,116	-	-
КИС	270,427	282,583	-	-
Акции	364,301	332,329	-	-
Общо	1,762,172	1,660,556	323,695	195,895

Финансови пасиви

	По справедлива стойност през печалба/загуба		По амортизируема стойност	
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Задължения	-	-	10,999	1,723
Финансови деривати	315	3,903	-	-
Общо	315	3,903	10,999	1,723

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

16. Счетоводни класификации и справедливи стойности, продължение

Разпределение на активите по нива на чувствителност в йерархията на справедливата стойност (според източника и входящите данни за определяне на справедливата стойност) е посочено в следната таблица.

	Ниво 1		Ниво 2		Ниво 3	
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Финансови активи						
ДЦК	842,035	747,564	-	-	-	-
Ипотечни облигации	-	-	6,445	-	-	7,314
Общински облигации	-	4,641	-	-	2,485	3,009
Корпоративни облигации	246,845	239,890	22,627	43,226	5,751	-
КИС	270,427	282,583	-	-	-	-
Акции	364,260	332,329	-	-	41	-
Финансови деривати	-	-	1,256	-	-	-
Имоти	-	-	-	-	66,082	65,670
Общо	1,723,567	1,607,007	30,328	43,226	74,359	75,993
Финансови пасиви						
Финансови деривати	-	-	315	3,903	-	-
Общо	-	-	315	3,903	-	-

Не е включена информация за справедливите стойности, ако балансовата стойност е разумно приближение на справедливата стойност.

Движения през 2015 г.

1. Корпоративни облигации на стойност 5 751 хил. лв. от ниво 1 са преминали през 2015 г. в ниво 3 на корпоративните облигации. Причината е , че към 31.12.2015 г. те вече не се търгуват на БФБ поради приближаващ падеж.
2. Ипотечни облигации на стойност 7,314 хил. лв. към 31.12.2014 г. от ниво 3 са преминали през 2015 г. в ниво 2 на ипотечните облигации. Причината е , че към 31.12.2015 г. те вече се търгуват на БФБ.

	2015	2014
	BGN'000	BGN'000
Начално салдо	75,993	86,229
Печалби/загуби, отразени в отчета за доходите	(1,392)	80
Покупки	478	7,616
Продажби	(25)	(16,849)
Погасяване	-	(1,083)
Трансфериране в/от ниво 1 и ниво 2	(695)	-
Крайно салдо	74,359	75,993

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

16. Счетоводни класификации и справедливи стойности, продължение

Фондът използва следните техники за оценка при определяне на справедливата стойност на активите:

Финансов инструмент	Техники за оценка	Значителни данни от нерегулиран източник (само Ниво 3)	Връзка между ключови данни от нерегулиран източник и справедливата стойност (само Ниво 3)
Валутни форуърди	Справедливата стойност на валутните форуърди се определя на база разликата между договорения форуърден валутен курс и валутния курс на БНБ за съответния ден.		
Корпоративни облигации	Справедливата стойност на корпоративните облигации се определя на база метода на дисконтираните парични потоци.	последна оценка преди deregистрация от БФБ и погасяван номинал на падежа	разликата между последната оценка преди deregистрация от БФБ и погасявания номинал се амортизира за периода до настъпване на падежа
Общински облигации	Справедливата стойност на общинските облигации се определя на база метода на дисконтираните парични потоци.	<ul style="list-style-type: none"> - очаквани парични потоци - доходност до падеж на облигация аналог (0.88%) - рискова премия/ дискаунт (0.8%) 	<p>Увеличаване на очакваните парични потоци ще доведе до увеличаване на справедливата стойност.</p> <p>Увеличаване на доходността до падеж на облигацията аналог и на рисковата премия ще доведе до намаляване на справедливата стойност</p>
Ипотечни облигации	Справедливата стойност на ипотечните облигации се определя на база метода на дисконтираните парични потоци.		
Имоти	Комплекс от приложими методи използване от независим оценител.	Метод на сравнителните продажби за определяне стойността на земята / Метод на остатъчната стойност, където Методът на сравнителните продажби е неприложим/ Метод на разходите за определяне стойността на сградния фонд/ Общо приета формула за оценка право на строеж	При покачване на пазарните цени на използваните за сравнение имоти, стойността на оценявания имот ще нарасне.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

17. Управление на финансовия риск

Предвид същността на УПФ, единствено притежаваните финансови инструменти определят състоянието и представянето на Фонда. Рисковете, произтичащи от финансовите инструменти могат да бъдат разделени основно на:

- Кредитен риск
- Пазарен риск, в т.ч. промяна в пазарната стойност или в паричния поток във връзка с промени в лихвените проценти
 - Валутен риск
 - Друг пазарен риск
- Ликвиден риск
- Регулаторен риск
- Политически риск

Фондът е изложен на рискове, произтичащи от използването на финансови инструменти. В следващите пояснителни бележки са описани целите, политиките и процесите за управление на тези рискове, както и използваните методи за измерването им. Допълнително количествена информация, относима към рисковете може да бъде намерена по-долу.

Основни финансови инструменти

Основните финансови инструменти, използвани от ДПФ и които формират рисковата експозиция са както следва:

- Вземания;
- Пари и парични еквиваленти.
- Депозити;
- Държавни ценни книги;
- Облигации (корпоративни, общински, ипотечни);
- КИС;
- Акции.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

17. Управление на финансовия риск, продължение

Цели, политики и процеси

Управителният съвет има общото задължение за определяне на целите и политиките в областта на управление на риска на УПФ, като са делегирани права за оперативно управление на процесите, така че да се осигури ефективно постигане на целите и следване на политиките в рамките на финансовата дейност. Ежемесечно се изготвят отчети и доклади с резултатите за периода и анализа им.

Общата цел и политиките са в посока на оптимизация на риска без ненужно да се достигне до намаляване на конкурентността и гъвкавостта на Фонда. Допълнителни детайли по повод политиките могат да бъдат намерени по-долу:

Кредитен риск

Кредитният риск е риска от финансова загуба, ако насрещна страна по финансов инструмент не успее да изпълни договорен ангажимент.

За УПФ произтича основно от облигационната част на портфейла и паричните средства и депозитите.

За нуждите на оценката УПФ ползва външни източници на информация, основно международно признати агенции. Когато такава информация не е налична, се използва вътрешна оценка на кредитоспособността на емитента, която включва първоначално анализ на информацията в проспекта, а последващо след листването на борсата и на тримесечните финансови отчети. При анализа на кредитоспособността се изследват както индивидуалните характеристики на емитента, така и потенциалът за съответния пазарен сегмент и конкурентните предимства на емитента, както и представянето спрямо прогнозираното в проспекта. Също така регулярно се провеждат срещи с ръководствата на публичните дружества (емитенти на акции и/или облигации), в които фондът е инвестирал, на които се дискутират финансовото състояние на емитента и перспективите пред развитието на бизнеса му.

Инвестициите на УПФ в ДЦК, както български така и чуждестранни, в най-голяма степен са изложени на кредитен риск, който се изразява в промяна на цената на облигациите, породена от промяна в кредитното качество на емитента. Почти всички емитенти, в чийто ДЦК е инвестирал фондът имат инвестиционен кредитен рейтинг, присъден от международно признати кредитни агенции, като детайлно разпределение по отделни кредитни рейтинги е представено по-долу. Общият размер на инвестициите на фонда в ДЦК е 842,035 хил. лв., като при симулационен сценарий със заложен спад в цената на тези инвестиции в размер на 3%, стойността на целия инвестиционен портфейл би се намалила с 25,261 хил. лв., което е 1.17%.

В допълнение УПФ инвестира преимуществено в дългови ценни книжа, обезпечени с ипотечи, залози, вземания и застраховка финансов риск. За този вид ценни книжа законодателството предвижда контролна роля на банката-довереник, която следи за финансовото състояние на емитента и за надлежността и количеството на обезпечението.

Инвестиционният комитет разглежда риск концентрацията по кредитен риск. Обект на преглед са кредитният рейтинг, резултатите за периода и докладите на банките довереници.

Кредитен риск, макар и минимален, съществува за паричните средства в банката-попечител. За целта регулярно се прави анализ на финансовото състояние на банката попечител и оценка на кредитния риск.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

17. Управление на финансовия риск, продължение

Кредитен риск, продължение

Банковите депозити са обичайно краткосрочни и средносрочни със срок до падеж до 2 години. Приемлива насрещна страна може да бъде банка с рейтинг от външна агенция най-малко равен на ВВ или еквивалентен. Изключения се допускат само за период от шест месеца и то във връзка с промяна на рейтинга на банка, с която вече са сключени договори за депозити.

УПФ не използва деривативи за управление на кредитния риск. В случай, че такава необходимост възникне в строго определени случаи могат да се предприемат такива стъпки за намаляване на риска, ако той е значително концентриран и хомогенен.

Количествено оповестяване на експозицията към кредитен риск, свързан с финансовите активи е посочено по-долу, като допълнително пояснение на вземанията може да бъде намерено в бележка 8.9.

	31.12.2015	31.12.2014
	Максимален	Максимален
	риск	риск
	BGN'000	BGN'000
Парични средства и парични еквиваленти	220,621	339,809
Вземания	11,669	11,103
Финансови деривати	1,256	208
Депозити	91,405	225,606
ДЦК	842,034	459,819
Ипотечни облигации	6,445	-
Общински облигации	2,485	16,579
Корпоративни облигации	275,223	236,750
Общо	1,451,138	1,289,874

Към датата на съставяне на финансовите отчети общо четири емитента на облигационни емисии – Ален Мак АД, Хлебни изделия - Подуяне АД, Болкан Пропърти Сървисиз ЕАД и Брос Холдинг АД са регистрирали просрочие по дължими лихви и или главница, водещи до предсрочна изискуемост на емисията и последващи процесуални действия за удовлетворяване на вземанията на облигационерите по облигационните емисии.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

17. Управление на финансовия риск, продължение *Кредитен риск, продължение*

Ален Мак АД – в несъстоятелност

За удовлетворяване вземанията на облигационерите по първата емисия облигации, издадена от Ален Мак АД са предприети действия посредством откриване на производство по несъстоятелност на дружеството още през 2011 г. В началото на същата година в Търговския регистър са вписани списъците на предявените и приети вземания. Вземанията на УПФ Доверие са приети в първоначално предявения размер без обструкции от страна на съдията по делото. Пред съда по несъстоятелността – Софийски градски съд са предявени дължимите към датата на предсрочната изискуемост главници и лихви по емисиите, както и включително лихвите за забава върху тях.

Прилагайки принципа на предпазливостта в счетоводния регистър на УПФ Доверие са заведени единствено дължимите към датата на предсрочната изискуемост главници и лихви по емисията. През 2014 г. синдикът на дружеството е организиран и провел няколко търга за имущество от масата на несъстоятелността на Ален Мак АД, като част от средствата се използват за издръжката на производството по несъстоятелност на дружеството. Първата облигационна емисия на дружеството е обезценена през 2015 г., както и предходно през 2014 г. на база тест за обезценка и приложен модел за очакваните парични потоци във времето, дисконтирани с купонния лихвен процент.

Хлебни изделия – Подуяне АД

Спрямо Хлебни изделия - Подуяне АД са предприети действия за удовлетворяване вземанията на облигационерите посредством откриване на производство по несъстоятелност на Хлебни изделия - Подуяне АД (2012 г.) от банката- довереник по емисията, както и от страна на синдика на дружеството срещу гаранта по облигационната емисия Нилана ООД (на база на споразумение между Хлебни изделия – Подуяне АД и Нилана ООД за издаване на гаранция по облигационния заем от 2008 г.). През 2013 г. в Търговския регистър са вписани списъците на приетите вземания във връзка с откритото производство по несъстоятелност на Хлебни изделия Подуяне АД. Вземанията на УПФ Доверие са приети в първоначално предявения размер без обструкции от страна на съдията по делото. Пред съда по несъстоятелността са предявени дължимите към датата на предсрочната изискуемост главница и лихва по емисията, включително и лихвите за забава върху тях. Прилагайки принципа на предпазливостта в счетоводния регистър на УПФ Доверие са заведени единствено дължимите към датата на предсрочната изискуемост главници и лихви по емисиите, но не и дължимите лихви за забава.

На 19.06.2015 г. е проведен търг за имущество от масата на несъстоятелността на дружеството, представляващо обезпечението по емисията облигации. Поради обстоятелството, че към предходно описания първи търг не е имало наличен интерес от страна на потенциални инвеститори, на 01.10.2015 г. синдика на дружеството е обявен и проведен търг за продажба на обособена част – собственост на „Хлебни изделия Подуяне“ АД, включваща недвижимите имоти и движимите вещи – собственост на длъжника, всички находящи се в гр.София, р-н Подуяне, ул.Къкринско ханче № 7 при начална цена от 10 479 776 лв., съответстваща на 80 % от началната цена от търга проведен на 19.06.2015 г.

Емисията облигации издадена от Хлебни изделия – Подуяне АД е обезценена през 2015 г., както и през 2014 г. на база тест за обезценка и приложен модел за очакваните парични потоци във времето, дисконтирани с купонния лихвен процент.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

17. Управление на финансовия риск, продължение *Кредитен риск, продължение*

Болкан Пропърти Сървисиз ЕАД

След установяване на забавено плащане по облигационна, емисия ISIN BG2100023071 издадена от Болкан Пропърти Сървисиз ЕАД (бивши наименования Болкан Бевъриджис Кампъни ЕАД, Флорина АД), надхвърлящо 30 дни, „Банка Пиреос България” АД в качеството ѝ на банка-довереник на облигационерите уведомява „БФБ –София” АД, че облигационният заем се счита за предсрочно изискуем към 15.04.2014 г. На 17.04.2014 г., „БФБ-София” АД взима решение за прекратяване на регистрацията на емисията облигации, издадена от “Болкан Пропърти Сървисиз” ЕАД. Делото за откриване на производството по несъстоятелност срещу емитента е образувано с решение на Софийски Градски Съд (СГС) от 11.04.2014 г. по молба на „Бест Фрутс” ЕООД. „Банка Пиреос България” АД, в качеството и на банка-довереник на облигационерите внася в Софийски градски съд (СГС) молба за присъединяване в производството по несъстоятелност на 29.05.2014 г. На 26.08.2014 г. в „Банка Пиреос България” АД е получено официално писмо от Емитента, с което „Болкан Пропърти Сървисиз” ЕАД отказва да изпълни по-рано поети договорени ангажименти към облигационерите на основание "значителната промяна в икономическата и политическата обстановка в страната" и прочие. На проведеното на 27.10.2014 г. първо заседание на СГС по делото за несъстоятелност на „Болкан Пропърти Сървисиз” ЕАД, вещото лице не се явява и делото е отложено за 02.02.2015 г.

През изминалата 2015 г. има проведени общо 4 заседания на СГС. Към края на година емитента все още не е обявен в несъстоятелност. На проведеното на 16.11.2015 г. заседание на СГС по делото за несъстоятелност на „Болкан Пропърти Сървисиз” ЕАД делото е отложено за пореден път за 02.02.2015 г..

Емисията облигации, издадена от „Болкан Пропърти Сървисиз” ЕАД е обезценена през 2013 г, 2014 г. и 2015 г., като общата обезценка възлиза на 36,39%.

Бросс Холдинг АД

Емисията облигации издадена от Бросс Холдинг АД е обявена от банката-довереник по емисията Обединена българска банка АД за предсрочно изискуема в началото на 2013 г., като непосредствено след това в Силистренски окръжен съд (СОС) е подадена молба за откриване на производство по несъстоятелност на дружеството. С оглед сложността на правно-юридическите обстоятелства свързани с облигационната емисия осъществяването на правни услуги във връзка с цялостната защита на интересите на облигационерите по емисията е възложено на правна кантора специализирана в подобни производства. В края на 2013 г. е установено че е извършено нерегламентирано заличаване на договорните ипотечи, предмет на обезпечение по емисията находящи се в гр.Силистра. В хода на производството по несъстоятелност е установено наличието на симулативно процеси и мними кредитори, чрез които се увреждат интересите на действителните кредитори по несъстоятелност. Емисията облигации издадена от Бросс Холдинг АД е напълно обезценена през 2014 г., на база на докладни записки до ръководството, описващи обстоятелствата в хода на производството на емитента на облигационната емисия, протекли за периода.

Информация за обезпеченията

Общо дълговите книжа представляват 52.33% от активите, като 3.41% от тях са обезпечени, а 48.92% са необезпечени. Общо с присъден външен рейтинг са 48.92%, а останалите 3.41% са рейтинговани по вътрешна методология.

Таблицата по-долу дава информация за горепосочените емисии.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

17. Управление на финансовия риск, продължение
Кредитен риск, продължение

Емитент	Емисия	Общ размер /EUR/	Вземане /EUR/	Обезпечение	Справедлива оценка на обезпечението /EUR/	Дата
Ален Мак АД	BG2100024061	6,500,000	1,523,085	1. Два недвижими имота с изграден сграден фонд върху тях - гр. Пловдив, общо, площ 40,132 м2, РЗП 40,794 м2. 2. Залог на настоящи и бъдещи вземания на Ален Мак АД за парични средства.	5,222,888	01.2012
Хлебни изделия Подуяне АД	BG2100011074	6,000,000	1,066,840	Недвижим имот - земя на урегулиран поземлен имот (УПИ) X-за хлебозавод, от кв. 9 по плана на гр. София местност НПЗ "Хаджи Димитър - Малашевци", заедно с построените в имота сгради и съоръжения	5 687 500	09.2014
Болкан Пропърти Сървисиз ЕАД / Флорина АД	BG2100023071	6,536,000	3,027,079	Първа по ред договорна ипотека върху земя и сгради. УРЕГУЛИРАН ПОЗЕМЛЕН ИМОТ № VII гр. София, район „Младост”, местност НПЗ "Изток" – п.з. "Горубляне", с административен адрес гр. София, ул. "Самоковско шосе" № 7, целият с площ от 37 925, ЗАЕДНО с построените върху имота СГРАДИ с РЗП от 11 777,07 кв.м.	6,221,330	12.2013

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

17. Управление на финансовия риск, продължение

Кредитен риск, продължение

Информация за обезпеченията, продължение

Бросс Холдинг АД	BG2100032064	6,000,000	0,00	1.Индустриален Парк Силистра – произв.база за технически аерозоли - Завод 1 Силистра, площ 14,130 кв.м. 2.УПИ XXXI кв.1 - 32 887 кв.м. и сгради ПЗ Запад Силистра + особен залог на машини и съоръжения в Завод 1 Силистра, (Бал. ст-ст към 30.09.2012 г.) 3.УПИ 4 бр., 12007 кв.м - кв."Владиславово", гр.Варна, 4.Административна и производствена сграда, земя - УПИ № IX - 1134 кв.34, 6271 кв.м по плана на ЗПЗ Варна	11,610,800	12.2011
------------------------	--------------	-----------	------	---	------------	---------

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

17. Управление на финансовия риск, продължение
Кредитен риск, продължение

Рейтингова скала на риска по методология на Стандарт енд Пуурс или приравнена на нея на финансовите инструменти по справедлива стойност към 31 декември 2015 г.

/BGN'000/	AAA	AA+	AA	AA-	A+	A	A-	BBB+	BBB	BBB-	BB+	BB	BB-	B+	B	B-	Без рейтинг	Общо	
Парични средства и парични еквиваленти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	220,621	-	220,621
Вземания	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11,669	-	11,669
Финансови деривати	-	-	-	-	-	471	-	785	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,256
Депозити	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	91,405	-	-	-	-	-	-	-	91,405
ДЦК	142,057	18,897	48,991	-	24,281	-	4,068	105,824	-	92,013	368,872	37,031	-	-	-	-	-	-	842,034
Ипотечни облигации	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6,446	6,446
Общински облигации	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,485	2,485
Корпоративни облигации	-	6,406	-	-	15,608	21,124	16,328	36,588	47,024	39,541	33,918	7,928	9,774	6,451	5,001	-	29,532	275,223	
Общо	142,057	25,303	48,991	-	39,889	21,595	20,396	143,197	47,024	131,554	494,195	44,959	9,774	6,451	5,001	220,621	50,132	1,451,139	

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

17. Управление на финансовия риск, продължение
Кредитен риск, продължение

Рейтингова скала на риска по методология на Стандарт енд Пуурс или приравнена на нея на финансовите инструменти по справедлива стойност към 31 декември 2014 г.

/BGN'000/	AAA	AA+	AA	AA-	A+	A	A-	BBB+	BBB	BBB-	BB+	BB	BB-	B+	B	B-	Без рейтинг	Общо
Парични средства и парични еквиваленти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21,351	-	-	21,351
Вземания	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14,546	14,546
Депозити	-	-	-	-	-	-	-	28,122	-	32,447	90,173	9,256	-	-	-	-	-	159,998
ДЦК	256,389	19,073	28,097	24,278	-	30,093	46,544	41,316	25,804	86,327	132,987	56,656	-	-	-	-	-	747,564
Ипотечни облигации	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7,314	7,314
Общински облигации	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4,641	-	-	-	-	-	-	3,009	7,650
Корпоративн и облигации	-	-	-	-	16,276	44,778	19,293	16,826	29,877	42,005	51,931	3,289	11,637	3,434	3,091	-	40,679	283,116
Общо	256,389	19,073	28,097	24,278	16,276	74,871	65,837	86,264	55,681	165,420	275,091	69,201	11,637	3,434	24,442		65,548	1,241,539

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

17. Управление на финансовия риск, продължение
Кредитен риск, продължение

Пари в банки

Парични средства в банка попечител към 31 декември 2015 г.:

	Рейтинг към 31 декември 2015 г.	Салдо към 31 декември 2015 г. /BGN'000/
ОББ АД	В-	220,621

Следната таблица представя концентрацията на активите по икономически сектори към 31 декември 2015г.

Забележка:

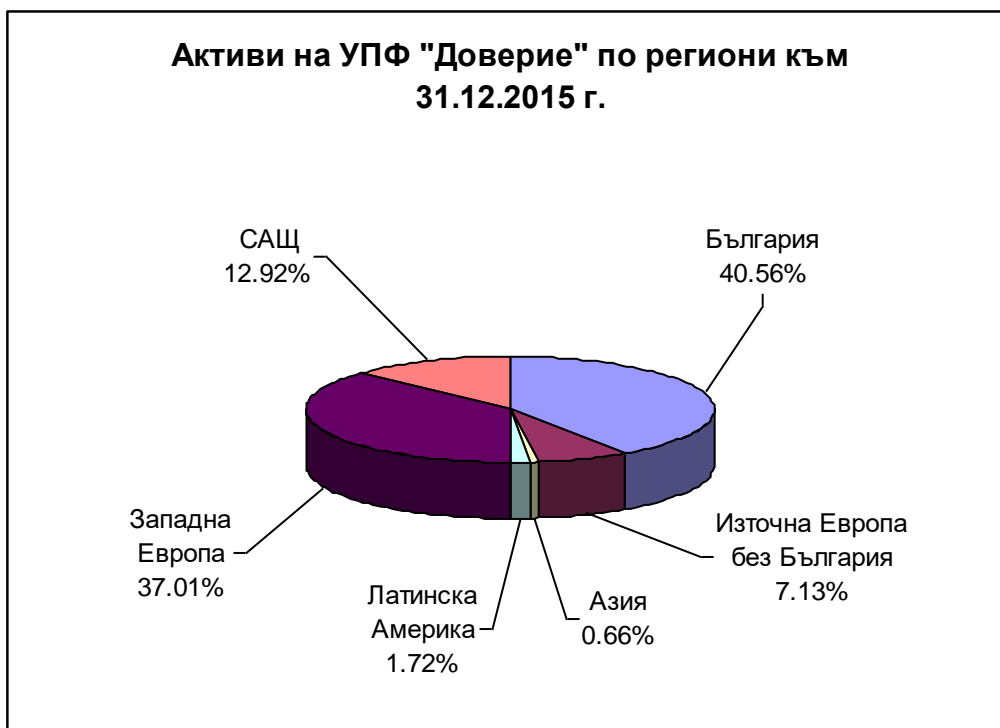
В сектор „Финансови и застрахователни дейности” са включени банкови депозити, инвестиции в АДСИЦ и КИС, ценни книжа, емитирани от кредитни институции и холдинги.

В сектор "Други" са включени инвестициите на фонда в недвижими имоти, вземанията (без валутните форуърди) и паричните средства.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

17. Управление на финансовия риск, продължение
Кредитен риск, продължение

Следната таблица представя концентрацията по географски райони на активите към 31 декември 2015г.

Пазарен риск

Пазарният риск произтича от притежаваните от Фонда лихвоносни, търгуеми и деноминирани в чужда валута финансови инструменти. Това е риска от промяна на справедливата стойност или бъдещите парични потоци според промени в лихвените проценти, валутните курсове или други пазарни фактори.

Показатели за измерване на риска на портфейла като цяло:

	2014	2015	2014 - 2015
Показатели			
Годишна доходност	6.84%	1.48%	4.13%
Стандартно отклонение	2.48%	4.48%	3.62%
Безрискова норма на възвръщаемост	0.10%	-0.11%	-0.01%
Коефициент на Шарп	2.72	0.35	1.14
Модифицирана коефициент на Шарп	2.72	0.35	1.14

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

17. Управление на финансовия риск, продължение **Пазарен риск, продължение**

Показателят - стойност под риск (VaR) е представен, като са използвани данните за стойността на един дял на УПФ Доверие. Под риск се разбира колебанието в стойността на един дял и са изчислени ежедневните отклонения в процент. Избраният модел – исторически VaR ръководството счита за единствено приложим, поради неговата яснота, използването на обективни данни и възможността за сравнение.

	2014	2015	2014 – 2015
Стойност под риск	1 ден	1 ден	1 ден
Доверителен интервал			
95%	(0.24%)	(0.47%)	(0.36%)
99%	(0.39%)	(0.87%)	(0.64%)

Лихвен риск

Рискът от промяна в лихвените проценти се формира основно от притежаваните в портфейла дългови ценни книжа с фиксиран купон. Управлението на риска се извършва чрез диверсификация между книжа с фиксиран и променлив купон. Фондът анализира риска от промяна на лихвените проценти периодично. Прилага се симулационен анализ, като в резултат на анализа мениджмънтът счита, че реалистично възможен сценарий е промяна (увеличение) в лихвените проценти с 50 базисни пункта, като при равни други условия резултатът за фонда би бил както следва:

№	Показател	2015	2014
1	Промяна в стойността на инвестиционния портфейл хил. лв.	(37,388)	(29,330)
2	Промяна в стойността на инвестиционния портфейл в %	(1.74%)	(1.53%)

Валутен риск

Фондът е местно лице на Република България. Независимо, че функционалната валута е български лев, Фондът е изложен на риска от промяна на валутните курсове, произтичащ основно от финансови инструменти, деноминирани в други валути, освен лева и евро. На валутен риск са изложени и инвестициите на Фонда, които са деноминирани в евро или лева, но тяхната стойност е зависима от измененията на курса на обмяна между трета валута и лев или евро. Текущо през отчетния период такива финансови инструменти са присъствали в инвестиционния портфейл на Фонда. За управление на валутния риск се използват форуърдни сделки, сключвани за период от две седмици до един месец и подновявани на датата на падежа с няколко банки на местния пазар.

За да се намали риска от евентуално неблагоприятно изменение в бъдеще на курса между евро и лев, преобладаващата част от инвестициите на Фонда са деноминирани в евро.

Симулационен анализ при 10% обезценка на еврото, спрямо американския долар към датата на отчета, при равни други условия би довела до увеличаване на резултата съответно с 3,451 хил. лв. И обратното - при 10% обезценка на американския долар спрямо еврото резултатът би се намалил съответно с 3,451 хил. лв.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

17. Управление на финансовия риск, продължение
Валутен риск, продължение

Валутната експозиция на фонда към 31 декември 2015 г. по типове активи и пасиви по балансова стойност, категоризирани по вид валута е както следва:

/BGN'000/	BGN	EUR	USD	Общо
Парични средства и парични еквиваленти и депозити	128,847	110,601	72,578	312,026
Финансови активи по справедлива стойност през печалби или загуби	168,730	1,341,817	251,628	1,762,175
Вземания	119	11,115	432	11,666
Инвестиционни имоти	66,082	-	-	66,082
Общо активи	363,778	1,463,533	324,638	2,151,949
Задължения към ПОД	1,630	-	-	1,630
Финансови деривати	-	-	315	315
Други пасиви	3,516	5,779	74	9,369
Общо пасиви	5,146	5,779	389	11,314

Валутната експозиция на фонда към 31 декември 2014 г. по типове активи и пасиви по балансова стойност, категоризирани по вид валута е както следва:

/BGN'000/	BGN	EUR	USD	Общо
Парични средства и парични еквиваленти и депозити	78,006	99,356	3,987	181,349
Финансови активи по справедлива стойност през печалби или загуби	176,656	1,091,357	392,544	1,660,557
Вземания	120	14,009	417	14,546
Инвестиционни имоти	65,670	-	-	65,670
Общо активи	320,452	1,204,722	396,948	1,922,122
Задължения към ПОД	1,554	-	-	1,554
Финансови деривати	-	-	3,903	3,903
Други пасиви	23	80	66	169
Общо пасиви	1,577	80	3,969	5,626

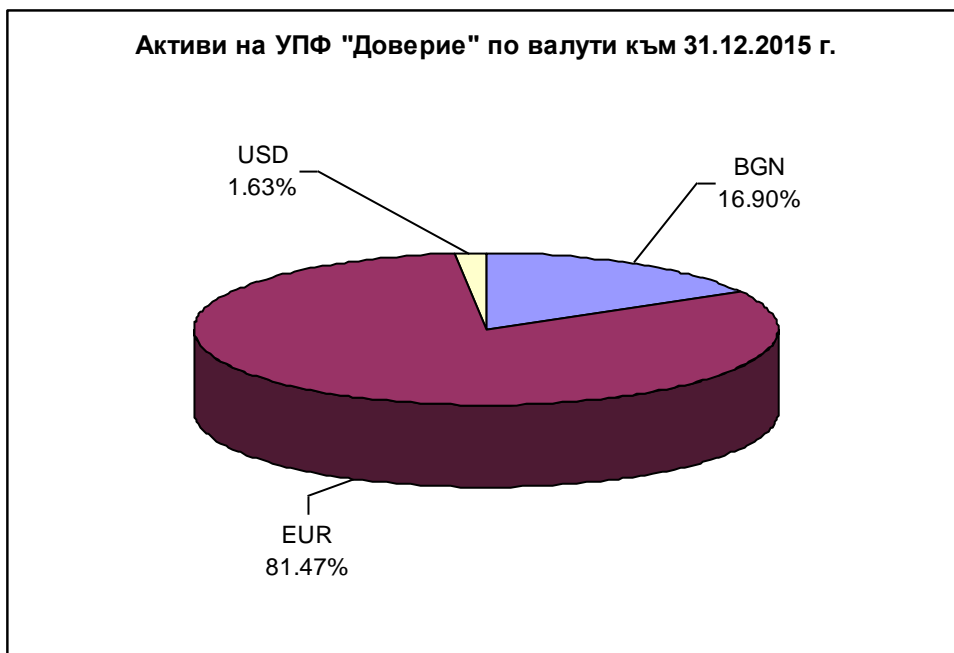
БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

17. Управление на финансовия риск, продължение
Валутен риск, продължение

Следващата таблица обобщава експозицията на фонда на валутен риск към 31 декември 2015 г. В нея са включени активите и пасивите по балансова стойност, категоризирани по вид валута.

Валутна експозиция (активи/пасиви)	Функционална валута	
	Български лев	
	2015	2014
	BGN'000	BGN'000
Евро	1,457,754	1,204,642
Щатски долар	324,249	392,979
Общо	1,782,003	1,597,621

Следната таблица представя концентрацията по валута на активите към 31 декември 2015г.

Забележка:

Експозициите в EUR и USD изключват деривативни финансови активи и пасиви.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

17. Управление на финансовия риск, продължение
Валутен риск, продължение

Таблиците по-долу представят откритите сделки за намаляване на валутния риск към 31.12.2015.

Контрагент	Номинална стойност оригинална валута USD '000	Валутна двойка	Падеж
Сосиете женерал Експрес Банк АД	95,372	EUR/ USD	22/01/2016
Уникредит Булбанк АД	33,282	EUR/ USD	29/01/2016
Ситибанк Европа АД	37,978	EUR/ USD	08/01/2016
Справедлива стойност към 31.12.2015		Вземане	Задължение
		BGN '000	BGN '000
Валутни форуърди		1,256	315
Total		1,256	315

Други пазарни рискове

Фондът притежава акции/дялове от конкретни емитенти и КИС, като част от стратегическия модел на портфейла.

Към 31.12.2015 инвестициите по справедлива стойност на тези инструменти са 634,729 хил. лв, като реалистичен сценарий може да бъде промяна в основните индекси на пазарите на акции в света с 10%, като резултатът би бил промяна на финансовия резултат с 63,473 хил. лв.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

17. Управление на финансовия риск, продължение
Ликвиден риск

Ликвиден риск възниква за Фонда, ако среща затруднения да изпълни свои финансов ангажимент изцяло и навреме.

Политика на Фонда е да се осигури по всяко време възможността наличните парични средства да са най-малко достатъчни да покрият задълженията, когато са дължими. За постигането на тази цел се поддържат наличности и еквиваленти в размер, най-малко равен на изискванията за 30-45 дни.

Ръководството следи ежедневно за наличностите, а месечно с прегледа на бюджета се извършва и фина настройка, когато е необходимо.

Предвид значително по-високия размер на входящите парични потоци от изходящите, Фондът не прилага активна политика по дългосрочно синхронизиране на активите и пасивите. Все пак поддържането на необходимите парични средства за посрещане на текущите задължения, както и наличието на търгуеми ценни книжа в портфейла биха му позволили да посрещне дори и значителни, необичайни за текущата дейност задължения. На практика възможността вземания и/или задължения да се превърнат в изискуеми по-рано от падежа, Фондът оценява като минимална.

В таблицата по-долу е направен анализ на пасивите на Фонда към 31 декември, групирани по остатъчен срок до падежа.

Към 31 декември 2015	До 3 месеца	Между 3 и 12 месеца	Между 1 и 2 години	Между 2 и 5 години	Над 5 години
Финансови пасиви					
Към ПОД	1,630	-	-	-	-
Свързани с инвестиции	6,182	-	2	29	70
Задължения към НОИ	3,401	-	-	-	-
Общо	11,213	-	2	29	70

Към 31 декември 2014	До 3 месеца	Между 3 и 12 месеца	Между 1 и 2 години	Между 2 и 5 години	Над 5 години
Финансови пасиви					
Към ПОД	1,554	-	-	-	-
Свързани с инвестиции	3,973	20	-	13	66
Задължения към НОИ	-	-	-	-	-
Общо	5,527	20	-	13	66

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

17. Управление на финансовия риск, продължение

Регулаторен риск

Фондът е обект на регулации, определени в КСО и в Наредби, издадени от КФН. Регулаторен риск възниква от възможността определени регулации и изисквания към инвестициите да бъдат променени, а сроковете за превеждане на дейността в съответствие с новите изисквания да са кратки. В този конкретен случай би могло да се окаже, че Фондът ще бъде принуден да се освобождава от активи и евентуално тяхната реализация да бъде затруднена при неблагоприятна конюнктура, съответно продажбите да се осъществят под справедливата стойност. Фондът отчита този риск като минимален, предвид текущото разпределение на финансовите активи, както и вероятността от такава промяна.

Политически риск

Предвид това, че Фондът оперира само в рамките на Република България, за него възниква концентрация от политически риск. Това е риска от значими политически промени и съществена промяна в провежданите политики и реформи, които да се отразят негативно върху дейността му.

18. Транзакции със свързани лица

Идентифициране на свързани лица

Фондът има за свързано лице:

ПОК Доверие АД, в капацитета ѝ на компания, управляваща активите на Фонда, както и дружествата под общ контрол на дружеството-майка на ПОК Доверие (Виена Иншурънс Груп АГ Винер Верзихерунг Групе (ВИГ)), се считат свързани лица:

Транзакции със свързани лица

BGN'000	Вид транзакция	2015	2014
ПОК Доверие АД	Инвестиционна такса	18,422	16,225
	Задължения към ПОК от такси и удръжки	1,630	1,554
	Общо	<u>20,052</u>	<u>17,779</u>

19. Събития след датата на отчетния период

Няма събития след датата на отчетния период, изискващи корекции или оповестяване във финансовия отчет, които са се случили за периода от отчетната дата до датата, когато този финансов отчет е одобрен за издаване от Управителния съвет на дата 29 март 2016 г.

Финансовите отчети са одобрени от Управителния съвет и са подписани от негово име от

29 март 2016

Съставител:	Изпълнителен директор:	Председател на УС:
Иванка Лазарова	Мирослав Маринов	Даниела Петкова